

Recull de Premsa

PALAU
DE LA
MÚSICA
ORFEÓ
CATALÀ

► 16 Octubre, 2016

Música clásica

MARICEL CHAVARRÍA

130 AÑOS DE LA BANDA MUNICIPAL. La Banda Municipal arranca hoy su temporada estable en L'Auditori con el mítico *Pájaro de fuego* de Stravinsky y el estreno de una obra que le dedica en su 130 aniversario Salvador Brotons: *Romança i aire de tango*. El quinteto Spanish Brass será el invitado, con el *Concierto para quinteto de metal y banda* del propio Brotons.

16/X. L'AUDITORI. 18 HORAS

SAVALL Y LA TIERRA. Jordi Savall se sirve de obras de Locke, Rebel, Vivaldi y Teleman para configurar su particular homenaje al planeta Tierra titulado *Les éléments. Tempêtes, Orages & Fêtes Marines*. Con este repertorio inicia su ciclo *El So Original* y la temporada de Música Antiga de L'Auditori. Manfredo Kraemer será el concertino al frente de Le Concert des Nations.

18/X. L'AUDITORI. 20.30 HORAS

EN RECUERDO DE SIR NEVILLE MARRINER. El director de orquesta sir Neville Marriner falleció el pasado 2 de octubre, poco antes del concierto que tenía previsto ofrecer en el Palau de la Música con la Orquestra de Cadaqués en el nuevo ciclo BCNClàssics. La formación, de la que era director honorífico, le hace ahora un homenaje, con su titular, Jaime Martín, al frente, y conservando el programa y el solista, Augustin Haldelich.

19/X. PALAU DE LA MÚSICA. 20 HORAS

JOSEP PONS Y EL ESTRENO DE GUINJOAN. La Simfònica del Liceu y su titular, Josep Pons, presentan en el Palau de la Música la última creación de Joan Guinjoan, el poema sinfónico *Fiat Lux*. El estreno se inserta en un programa de fragmentos orquestales de *El ocaso de los dioses* de Wagner. Dos días antes, el 19 a las 19 h, Pons y Guinjoan mantendrán una conversación en la sala de ensayos del Orfeó Català.

21/X. PALAU DE LA MÚSICA. 20.30 HORAS

16 Octubre, 2016

Les corals de Lleida, amb Granados

ÀNGEL ROS I DOMINGO
ALCALDE DE LLEIDA

Lleida viurà aquest diumenge un concert històric, *El Cant de les Estrelles*. És l'homenatge del món coral de la ciutat a Enric Granados a través d'un projecte que ha coordinat la delegació lleidatana de la Federació Catalana d'Entitats Corals i que situarà a l'escenari de l'Auditori al voltant de 350 intèrprets, en la seva major part, cantaires d'onze formacions de Lleida, i dirigits per Pedro Pardo.

Després de la gran edició del Musiquem Lleida!, organitzat per la Coral Shalom i que vam viure el passat cap de setmana, avui, la força coral de la ciutat ens brinda la seva contribució a l'Any Granados, una aportació extremadament valuosa en el sentit musical però també emocional i que es correspon plenament amb una trajectòria històrica que és de profund compromís amb Lleida. Les corals són un pilar fonamental de la cultura musical de la ciutat.

El Cant de les Estrelles, l'obra coral de més envergadura que va crear Enric Granados, té una mística especial. El mateix compositor, juntament amb l'Orfeó Català, la va estrenar el 1911 al Palau de la Música Catalana però la partitura es va considerar perduda després de la seva mort. No es va localitzar fins a principis d'aquest segle, en un arxiu de Nova York, força deteriorada.

El pianista i gran expert en Granados, Douglas Riva, va impulsar la restauració i la reestrena de la peça en aquesta ciutat nord-americana el 2007.

A quell mateix any, es va poder sentir a Lleida, de la mà del Cor de Cambra de l'Auditori Enric Granados, i el 2011, cent anys després de la primera audició pública del Cant de les Estrelles, l'Orfeó Lleidatà i l'Orfeó Català la tornaren a interpretar al Palau de la Música.

El concert de Lleida és, per tant, una oportunitat única de tornar a escoltar una peça que va esdevenir un total misteri durant més de nou dècades i que, en ser redescoberta, el seu enregistrament va ser finalista als principals guardons

L'homenatge és un tresor cultural perquè suma el talent de Granados al de músics lleidatans actuals i tota la força coral de Lleida

musicals que es concedeixen a escala mundial, com són els Grammy.

A banda de poder gaudir de la força i de la sensibilitat de les 300 veus, en la vetllada d'avui s'estrenaran els arranjaments que Pedro Pardo ha realitzat del *Cant de les Estrelles* i de les *Danses Espanyoles* de Granados per tal d'adaptar aquest repertori a la part instrumental, la pianista solista Marta Castelló i LleidArt Ensemble, un conjunt de cambra lleidatà, jove i de gran qualitat, que és una de les formacions residents de l'Auditori Municipal Enric Granados.

Quan l'Ajuntament de Lleida, amb el suport de la família del compositor, va decidir impulsar la commemoració de l'Any Granados, tenia clar que calia la complicitat i la implicació de les principals institucions musicals del país i, molt especialment, de les de Lleida.

El concert homenatge de les corals és un veritable tresor cultural perquè al talent immortal de Granados suma el de músics lleidatans actuals així com l'empenta coral de la ciutat que les entitats i els seus cantaires fan i han fet possible al llarg de la nostra història i que és un dels signes distintius de la cultura de Lleida.

CARTA DEL ALCALDE

Les corals de Lleida, amb Granados

ÀNGEL ROS I DOMINGO
ALCALDE DE LLEIDA

LLEIDA VIURÀ aquest diumenge un concert històric, 'El Cant de les Estrelles'. És l'homenatge del món coral de la ciutat a Enric Granados a través d'un projecte que ha coordinat la delegació lleidatana de la Federació Catalana d'Entitats Corals i que situarà a l'escenari de l'Auditori al voltant de 350 intèrprets, en la seva major part, cantaires d'onze formacions de Lleida, i dirigits per Pedro Pardo.

Després de la gran edició del Musiquem Lleida!, organitzat per la Coral Shalom i que vam viure el cap de setmana passat, avui, la força coral de la ciutat ens brinda la seva contribució a l'Any Granados, una aportació extremament valuosa en el sentit musical però també emocional i que es correspon plenament amb una trajectòria històrica que és de profund compromís amb Lleida. Les corals són un pilar fonamental de la cultura musical de la ciutat.

El Cant de les Estrelles, l'obra coral de més envergadura que va crear Enric Grana-

dos, té una mística especial. El mateix compositor, juntament amb l'Orfeó Català, la va estrenar l'any 1911 al Palau de la Música Catalana però la partitura es va considerar perduda després de la seva mort. No es va localitzar fins a principis d'aquest segle, en un arxiu de Nova York, força deteriorada.

El pianista i gran expert en Granados, Douglas Riva, va impulsar la restauració i la restrena de la peça en aquesta ciutat nord-americana el 2007. Aquell mateix any, es va poder sentir a Lleida, de la mà del Cor de Cambra de l'Auditori Enric Granados, i

L'homenatge és un tresor cultural perquè suma el talent de Granados al de músics lleidatans actuals i tota la força coral de Lleida

el 2011, cent anys després de la primera audició pública d'*El Cant de les Estrelles*, l'Orfeó Lleidatà i l'Orfeó Català la tornaren a interpretar al Palau de la Música.

El concert de Lleida és, per

tant, una oportunitat única de tornar a escoltar una peça que va esdevenir un total misteri durant més de nou dècades i que, en ser redescoberta, el seu enregistrament va ser finalista als principals guardons

musicals que es concedeixen a escala mundial, els Grammy. A banda de poder gaudir de la força i de la sensibilitat de les 300 veus, en la vetllada d'avui s'estrenaran els arranjaments que Pedro Pardo ha realitzat d'*El Cant de les Estrelles* i de les *Danses Espanyoles* de Granados per tal d'adaptar aquest repertori a la part instrumental, la pianista solista Marta Castelló i LleidArt Ensemble, un conjunt de cambra lleidatà, jove i de gran qualitat, que és una de les formacions residents de l'Auditori Municipal Enric Granados.

Quan l'Ajuntament de Lleida, amb el suport de la família del compositor, va decidir impulsar la commemoració de l'Any Granados, tenia clar que calia la complicitat i la implicació de les principals institucions musicals del país i, molt especialment, de les de Lleida. El concert homenatge de les corals és un veritable tresor cultural perquè al talent immortal de Granados se suma el de músics lleidatans actuals així com l'empenta coral de la ciutat que les entitats i els seus cantaires fan i han fet possible al llarg de la nostra història i que és un dels signes distintius de la Cultura de Lleida.

EN EL AIRE *(calendario)*

Por M^o JOSÉ RIAZA

noviembre

lunes	martes	miércoles	jueves	viernes	sábado	domingo
	1 Las mejores coreografías de la compañía Momix están hasta el domingo en el Teatro Ariaga (Bilbao).	2 Mañana se pone a la venta el <i>Libro de la alegría</i> (Ed. Grijalbo), del Dalai Lama y Desmond Tutu.	3 La Fundación Isabel Gemio celebra hoy en el Casino de Madrid una cena solidaria con el chef Paco Roncero.	4 Se estrena en cines el último trabajo de Tom Hanks, <i>Sully</i>, dirigida por Clint Eastwood.	5 Si te gustan las músicas y ritmos del mundo, estos días se celebra el Festival Womad (Fuerteventura).	6 Hoy, talleres, teatro... en la Casa de Campo (Madrid) en apoyo del Día Universal de la Infancia. madrid.org
7 ☾ ¿Quieres unas gafas de sol únicas? Las de Nación Pirata son artesanales y de madera de bambú. nacionpirata.com	8 Con la <i>Agenda para runners</i> (Amat Editorial), organizarte los entrenamientos será más fácil.	9 Hasta el 27, se celebra en distintos escenarios de Vitoria el Festival Internacional de Teatro.	10 Dentro de su gira nacional, el musical <i>Cabaret</i> debuta hoy en el Teatro Infanta Leonor de Jaén.	11 Si eres seguidora de Michael Bublé, te recomendamos su último disco: acaba de lanzarlo. <i>Nobody But Me</i>.	12 La serie de dibujos Peppa Pigg llega hoy a los cines con su película <i>Las botas de oro</i>.	13 Moda, decoración, arte... No te pierdas el mercadillo Chic Pop Up que se celebra estos días en Gijón.
14 ○ Para cuidarte de forma integral, el plan Back To Work de zumos detox puede ser la solución. dietox.es	15 Ya está en tu quiosco el nuevo número de AR. ¡No te lo pierdas!	16 Es tiempo de setas. El libro <i>Tapas y aperitivos con setas</i> (Lectio Ediciones) te será muy útil.	17 Paul Simon actúa hoy en el Bizkaia Arena de Bilbao dentro de su gira mundial <i>Stranger to Stranger</i>.	18 Una novela romántica para las tardes de otoño, <i>Jules</i>, de Didier van Cauwelaert (Alianza Literaria).	19 Esta noche un concierto único en Madrid: <i>Locos por la música</i>, con La Unión, Danza Invisible...	20 El Centro Fernán Gómez (Madrid) presenta la mayor exposición de figuras Lego de superhéroes.
21 ☾ En ar-revista.com encontrarás el look perfecto para las próximas cenas de empresa.	22 Comprando unos zapatos de la firma Suecos, ellos se comprometen a que un niño necesitado reciba otro. suecos.es	23 ¿Conoces NuBel, el nuevo restaurante del Museo Reina Sofía (Madrid)? Abierto hasta la madrugada. nubel.es	24 Esta noche en el Palau de la Música de Barcelona actúa el director musical Daniel Barenboim.	25 Ponte guapa en casa con styleprive.com el primer marketplace de belleza a domicilio.	26 Un plan para el puente: el antiguo pueblo de Belchite (Zaragoza) y sus restos históricos. belchite.es	27 En el blog L'Exquisit encontrarás deliciosas recetas para hacer con calabazas.
28 ¿Pensando en los regalos de Navidad? Los encontrarás originales y 100% artesanales en 2brain.es	29 ● Con la app de Lola Market tendrás la compra del supermercado hecha en tu casa. lolamarket.com	30 ¿Un plan para el puente? Descubre el valle de O Rosal (Pontevedra) y su oferta enológica. terrasgauda.com	<i>"Si dejas salir tus miedos, tendrás más espacio para tus sueños"</i> (Marilyn Monroe, actriz)			

Los festivales llenan el otoño de jazz

► Madrid, Barcelona y Cartagena celebran sus grandes ciclos de música improvisada

PABLO MARTÍNEZ PITA
MADRID

Una vez pasados los conciertos y festivales al aire libre, llega el momento del recogimiento y de la música reflexiva. El otoño, de nuevo, se llena de jazz con los festivales de Madrid, Barcelona y Cartagena, a los que se suman otras ciudades como Zaragoza y Granada.

JAZZMADRID. Cumple su tercera edición la cita más importante del jazz en Madrid, y con su cartel más ambicioso. La inauguración, el 25 de octubre, correrá a cargo de la pianista japonesa Hiromi, dotada de una versatilidad y una energía explosiva. Ya en noviembre habrá una sucesión de grandes figuras, en ocasiones, a un tiempo, como es el caso del proyecto Aziza, que reúne a Dave Holland, Lionel Loueke, Chris Potter y Eric Harland (día 3). A ellos seguirán, entre otros, Charles Lloyd (10), Stanley Clarke (15), John Scofield (16), Nils Petter Molvaer (18), el dúo Marc Copland y John Abercrombie (24) y Christian Scott (25). Los amantes del jazz vocal tendrán la feliz oportunidad de escuchar a Kristin Asbjornsen (15), Robin McKelle (20), Madeleine Peyroux (22) y Gregory Porter (26). La escena nacional estará representada por Luis Verde (4), Pablo Martín Caminero (11), Kontxi Lorente (12), Ximo Tébar (17), O' Sister (19), Giulia Valle (26), Niño Josele (27), Marta Sánchez (29) y Javier Colina con Jerry González (30). Este año, además, se hace especial parada en el blues, con la presencia de Corey

Harris (2), Popa Chubby (21), Jack Broadbent (21) y, algo poco habitual en este género, dos mujeres, Ana Popovic (8) y Sue Foley (25). Además, habrá un ciclo de cine, debates y una exposición en Conde Duque con fotografías de ABC que reflejan la relación del jazz y Madrid a lo largo del siglo XX. La asociación La Noche en Vivo se suma con conciertos en diferentes salas y clubes.

► **Del 25 de octubre al 30 de noviembre.** Centro Cultural Conde Duque, Teatro Fernán Gómez y sala Clamores. www.festivaldejazzmadrid.com

FESTIVAL INTERNACIONAL DE JAZZ DE BARCELONA. El pasado 1 de octubre echó a andar este ciclo que cuenta con 130 actuaciones. Entre este aluvión destacan, en este mes, las de Chucho Valdés y Joe Lovano (24), Jack DeJohnette, Ravi Coltrane y Matthew Garrison (25), Hiromi (26) y Bill Frisell (28); y ya en noviembre, Lizz Wright (día 1), Gonzalo Rubalcaba Quarter (3), José Mercé (4), Vicente Amigo (5), Terence Blanchard (7), Dino Saluzzi (9), Michael Nyman (10), Michel Legrand (11), Avishai Cohen (12), The Bad Plus (15), Jose James (17) y un largo etcétera.

► **Hasta el 21 de diciembre.** Palau de la Música Catalana, Conservatorio del Liceu, Sala Barts, Luz de Gas y otros auditorios de la ciudad. www.jazz.barcelona

CARTAGENA JAZZ. Cumple su 36 edición, de nuevo, con una programación corta pero selecta. Discurrirá a lo largo de noviembre con Lizz Wright (día 3), Lamb Chop (4), Rodrigo Amarante y Asaf Avidan (5), Avishai Cohen Trio (11), Jacky Terrason & Cecile McLorin Salvant Trio (19), Gregory Porter (25) y Christian Scott y Madeleine Peyroux (26).

► **Del 3 al 26 de noviembre.** Auditorio El Batel y Nuevo Teatro Circo. www.jazzcartagena.es

A la izquierda, Gregory Porter. Arriba, Charles Lloyd e Hiromi. Son algunas de las figuras del jazz que se dan cita este otoño en España

L'urbanisme del projecte urbà de Barcelona s'ha quedat nu

El rei està nu, i ningú s'atreveix a dir-ho. El període de 40 anys de Transició s'esmicola. La corrupció, la privatització dels serveis, la manca de defensa dels drets fonamentals s'han assentat. Ens hem empobrit tots plegats. Sous miserables i les noves generacions ben formades emigren a l'exterior. La societat ha de buscar nous paradigmes perquè el sistema actual ja no dona més de si.

Si hem arribat fins aquí és perquè en algun moment hem pres camins equivocats en tots els estaments de la societat. La reacció de la societat i dels diferents gremis ha estat dir: nosaltres no hem estat. Això és cosa dels corruptes i de la política. Però tots hi érem, sense dir res.

El gremi d'urbanistes, com un de tants col·lectius, també es declara buit de culpes. Un exemple d'això és la recent carta adreçada a la nova alcaldessa i signada per una gran quantitat d'urbanistes vinculats a l'administració de Barcelona dels darrers anys. Sota la defensa dels tècnics de l'Ajuntament encausats i exculpats hi ha un manifest de defensa de la pràctica urbanística dels darrers anys. Si no és per aquesta lògica no s'acaba d'entendre una certa manca d'auto-critica. De fet, ara el gremi d'urbanisme no vol ser qui pagui com a boc expiatori uns errors de tota una societat malalta.

No es tracta del dubte sobre enriquiments personals de tècnics urbanistes. Aquest no és el cas. Però aquest sector és especialment sensible: certs tècnics d'urbanisme, de l'obra pública, de la construcció, de l'especulació immobiliària han estat claus en els casos més rellevants de corrupció. Quan es va destapar el cas

Palau, amb el senyor Millet al capdavant, es va fer evident la insuportable corrupció de l'oasi català. Però ens l'hem amagat altre cop. Sembla que aquí no ha passat res.

Si bé es normal que un gremi defensi els seus membres, sobta, com a mínim, la manca d'auto-critica en un cas com el del Palau de la Música, que afecta tota la ciutadania, i especialment la urbanística. Aquest cas és rellevant perquè és la caricatura de tots aquells defectes que ens ha portat un urbanisme postolímpic. Especialment en el cas d'un urbanisme especulador al servei del sector privat en detriment del sector públic i del dret a la ciutat. Certs sectors es volen escudar en els anys de glòria de l'urbanisme del projecte urbà de la dècada dels vuitanta.

L'escrit de resposta dels veïns remarca que, malgrat que la jurispru-

FRANCESC MAGRINYÀ

PROFESSOR D'URBANISME DE LA UPC

El cas Palau és la caricatura dels defectes que ens ha portat l'urbanisme postolímpic

dència no hagi trobat faltes urbanístiques punibles, sí que hi ha hagut deixadesa en la preservació del bé comú. L'argument per obviar aquesta crítica és l'orgull d'un urbanisme d'èxit: l'urbanisme dels primers anys de la Transició, dels Jocs Olímpics, que després hem venut arreu del món. Però més enllà dels

Jocs Olímpics, l'operació de Diagonal Mar, i més tard el Fòrum 2004, són només alguns dels exemples d'un camí de decadència urbanística. Avui patim l'especulació hotelera a Barcelona, un centre històric convertit en un parc temàtic, un Eurovegas esperpèntic que gairebé qualla i que hem derivat en el cas BCN World que s'ha acabat imposant. Són exemples d'aquesta deriva urbanística. Tot això va en la línia de continuar: el negoci hotelier no es qüestiona especialment des d'una lectura urbanis-

tica quan és el principal causant de l'augment dels lloguers dels habitatges que fa cada cop més difícil viure amb qualitat de vida en aquesta ciutat. Som incapaços de produir dinàmiques urbanístiques que acullin economia innovadora i de valor afegit, que és la que ens pot generar llocs de treball de qualitat, que obviïn la necessitat de viure del turisme. Els testaferrers dels fons especulatius ens volen fer creure que no hi ha més solució que ser el Miami turístic de la Mediterrània. Això sí, amb uns projectes urbans de qualitat formal, però buits de contingut.

Les actuacions dels tècnics urbanístics del cas Palau no eren reprovable legalment, però posen en evidència que l'urbanisme de Barcelona ha perdut el nord. Una crisi associada al fet que s'ha relacionat amb les males pràctiques de la vella política. Cal un canvi deontològic que ha d'anar relacionat amb la construcció d'unes polítiques urbanes renovades al servei del bé comú i que no deixin l'urbanisme en un mer instrument procedimental. Un bon referent és *L'establishment* d'Owen Jones, una obra de lectura imprescindible per entendre què vol dir una nova política democràtica. S'hi posa en evidència els nivells de corrupció dels laboristes de Tony Blair per interessos particulars, fins al punt de donar suport a una guerra inacceptable. Se'n apareix amb evidència un paral·lel d'aquesta obra en el cas de l'urbanisme. Hem d'abandonar un procés degradant de privatització del centre de la ciutat que el convertirà en un parc temàtic. No s'hi val a dir que el procediment urbanístic era correcte. Podem afirmar amb tota contundència que l'urbanisme de Barcelona avui està nu.

FERRAN FORNE

► 17 Octubre, 2016

Tomatito y Michel Camilo mantienen viva su llama

El guitarrista y el pianista rematan la trilogía en que fusionan flamenco y jazz

JESÚS RUIZ MANTILLA. **Madrid** Tomatito y Michel Camilo ya son mayores de edad. Acaban de cumplir 18 años de alianza entre las cuerdas de la guitarra del primero y las del piano del segundo desde que se juntaran un buen día a tocar en Barcelona. Lo han hecho con *Spain forever*, tercer disco a dúo, donde muestran una madura, sabia y refrescante complicidad. “La música sin amistad, no es negocio”, afirma el guitarrista. “Hemos roto ese tabú que afirmaba que entre la guitarra y el piano no podía salir nada bueno”, tercia Camilo.

Cierto, existía esa reserva. Se trata de dos instrumentos con demasiado ego y con peligrosas semejanzas tímbricas para la fusión. Pero ellos han sabido sentarlos a dialogar en pos de una de las alianzas más fascinantes entre jazz y flamenco que se han dado la mano hasta la fecha, a fuerza de labrar un estilo propio, plagado de complicidades y

sonoridades ajenas que han logrado hacer comunes. “Cuando empezó a sonar la cosa lo sentíamos agradable, bonito, natural”, añade el pianista. “Hemos jugado toda una buena pasada a quienes negaban la conveniencia de esa unión”.

En busca de aliados

Luego fueron sumando repertorio, buscando aliados que no desentonaran, con los que pudieran llevarse musicalmente bien, vivos o muertos. Tomatito tentaba al pianista con su ídolo Astor Piazzolla o su admirado colega argentino Luis Salinas. Camilo demostraba que las penetrantes melodías minimalistas de Erik Satie cuadraban desde su elegancia francesa en el succulento exotismo de sus manos. Lo mismo han hecho con el *Cinema Paradiso* de Ennio Morricone —“para certificar ese carácter cinematográfico que queríamos darle al

Tomatito y Michel Camilo, durante la conversación con EL PAÍS. / SAMUEL SÁNCHEZ

disco”, comenta Camilo—, también de la mano de Egberto Gismonti, Django Reinhardt o anteriormente con Joaquín Rodrigo y su *Concierto de Aranjuez*. Y, siempre, en cada entrega, bajo la atenta mirada de Chick Corea: “Fue él quien nos juntó”, recuerda el pianista. No lo olvidan.

La académica destreza del dominicano penetra en la telúrica disciplina del andaluz con una chispa común a la que ambos llaman respeto. “Yo vengo del flamenco; a mí nadie me ha enseñó a leer una partitura. Preparé el

Concierto de Aranjuez con un amigo profesor que se puso enfrente mío a enseñarme”, confiesa Tomatito. Camilo se ha centrado en el jazz latino, pero se adentra habitualmente en el repertorio clásico. Incluso ha compuesto un concierto para piano y orquesta. Dos mundos bastante dispares.

En apariencia... y siempre antes de que Paco de Lucía tendiera puentes inimaginables por los que tantos transitan hoy. “Él abrió las puertas y nos dejó señalado el camino”, asegura el guitarrista, que compartió con el

maestro devoción y años de vida junto a Camarón, acompañándole en su legendario canto.

Vuelven de gira juntos a partir de noviembre. Comienzan en el Palau de la Música de Barcelona, donde se unieron, continúan por Japón... A lo largo de todos estos años, han elaborado su propio método, “muy parecido a lo que aplicaba Isaac Peral si le hablaban del submarino: lo importante no es que se hunda, sino que flote. Nosotros, lo mismo, cuando la música flota, vamos bien”, remata Tomatito.

► 17 Octubre, 2016

Antifrau investigará les denúncies anònimes

CANVI El nou director de l'OAC anuncia una modificació de la instrucció per evitar "la corrupció a l'ombra" **CASOS** L'ens va rebre 153 denúncies el 2015 i només onze de les quals van ser enviades a la fiscalia

Mayte Piulachs
 BARCELONA

L'Oficina Antifrau de Catalunya (OAC), òrgan independent regulat pel Parlament, ja admet denúncies anònimes. És un dels compromisos que va anunciar el nou director, Miguel Àngel Gimeno, en prendre possessió del càrrec, el 6 de setembre passat. La instrucció 1/2016, signada l'endemà i pendent de publicar-se al DOGC, permet que els tècnics de l'oficina acceptin aquestes comunicacions i, com es fa en tots els casos, se n'analitzarà la versemblança abans d'obrir actuacions d'investigació.

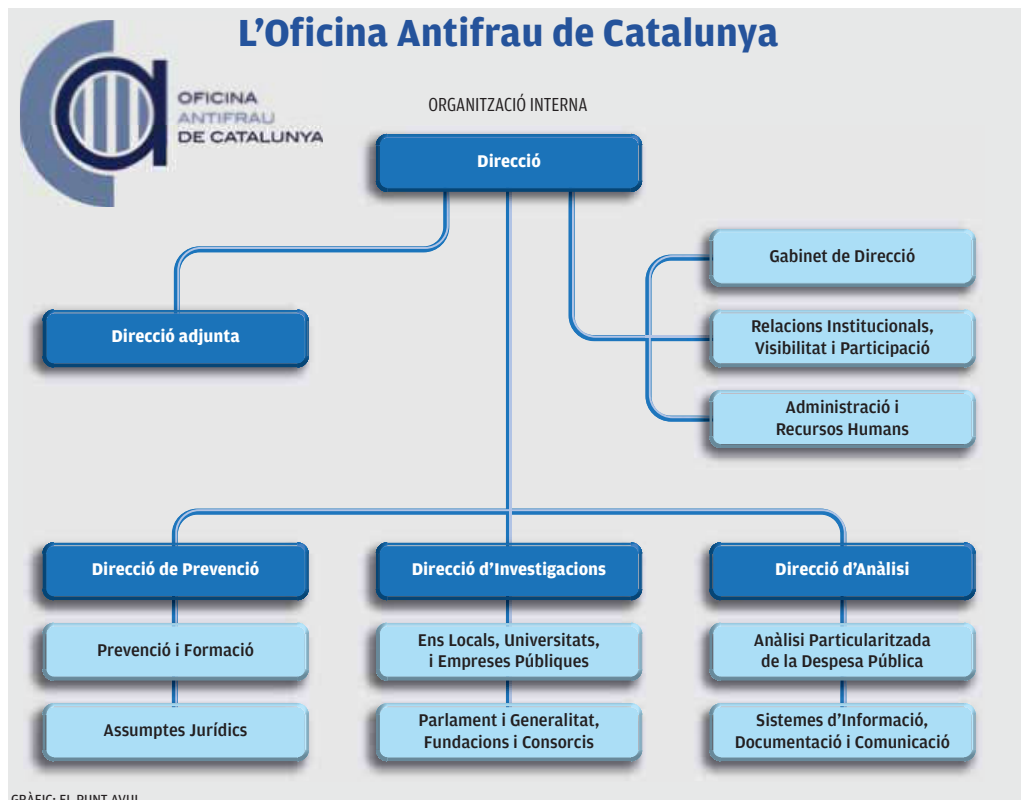
En els seus orígens, el 2009, l'OAC admetia denúncies anònimes, mesura que el director anterior, Daniel de Alfonso, va suprimir amb una instrucció l'octubre del 2011. En aquesta ordre, s'indicava que la persona podia sol·licitar que es mantingués la confidencialitat de la seva identitat, i l'oficina ho havia de complir excepte quan rebia un requeriment judicial.

En la nova instrucció, Gimeno és clar i rotund per modificar aquest criteri a l'OAC. "Des d'un punt de vista social, l'altíssim nivell de sensibilització i de rebuig social envers tota forma de corrupció, així com la subsegüent exigència de la ciutadania a totes les institucions implica-

corrupció de donar resposta efectiva a fets percebuts com a irregulars, determinen -afirma Miguel Àngel Gimeno- que sigui difícilment sostenible el criteri aplicat fins ara, que fixa la inacció d'aquesta oficina davant de fets susceptibles de ser objecte d'investigació pel simple fet de no constar la identitat de les persones que els van posar en coneixement de l'OAC."

L'OAC no pot sancionar Gimeno hi afegeix que, actualment, tant en l'àmbit privat com en el públic, hi ha "la tendència d'habilitar canals de comunicació segurs que ofereixen a les persones disposades a denunciar fets o situacions irregulars corruptives que requereixen una reacció d'aquesta oficina o de qualsevol institució competent". Pel director de l'OAC, aquests mecanismes són "una mesura de foment idònia per evitar que es puguin perpetuar, a l'ombra i en silenci, situacions irregulars corruptives que requereixen una reacció d'aquesta oficina o de qualsevol institució competent".

Gimeno també hi detalla que el ministeri fiscal admet la denúncia anònima i que la llei de creació de l'OAC habilita el director d'aquesta oficina per acordar d'ofici l'inici d'actuacions, amb la comprovació prèvia de la versemblança dels fets o de les conductes suposadament

irregulars. Per tot això, deixa sense efecte la instrucció del 2011 sobre la identificació de les persones denunciants i passa a acceptar, a partir d'ara, les comunicacions anònimes.

D'aquesta manera, qualsevol ciutadà, identificant-se amb el seu DNI o de manera anònima, inclosos els funcionaris i les persones jurídiques, podrà denunciar a Antifrau qualsevol sospita o certesa d'irregularitats. I què es pot denunciar? Doncs l'ús o la destinació il·legal de fons públics, el desviament de subvencions a fins diferents d'aquells per als quals van

ser concedides, operacions urbanístiques que generen un enriquiment indegut o un lucre patrimonial injustificat d'autoritats i funcionaris, i qualsevol falta d'accés a la informació d'entitats públiques, ja que va en contra de la recent llei de transparència.

Quan s'inicia una investigació, els tècnics de l'Oficina Antifrau poden fer visites d'inspecció a un ajuntament o a institucions públiques sense previ avís. El més habitual és requerir la informació a l'ens o al funcionari denunciat. Fins i tot s'indica que pot tenir accés a la informació

Nou màster anticorrupció

La corrupció, enquistada en certs partits polítics i certes institucions públiques i que té jutjats d'arreu de l'Estat espanyol desbordats, ara se'n analitzarà a la universitat.

La Universitat de Barcelona (UB) inicia al novembre un nou màster anticorrupció: màster en prevenció, control i reacció davant la corrupció, *public compliance*, bon govern i bona administració és el nom d'aquests estudis, de dos anys de durada.

El catedràtic Joan Josep Queralt i el professor de dret

administratiu Julio Ponce duen la direcció del màster, que es marca el repte de "formar personal altament especialitzat en la prevenció, el control i la reacció davant la corrupció en el sector públic, inclosa l'administració de justícia i la fiscalia, i en el sector privat". S'insisteix que la formació "no se centrarà només en aspectes punitius, sinó també en aspectes preventius, poc considerats en el discurs anticorrupció". Entre el professorat, hi ha dos tècnics d'Antifrau.

► 17 Octubre, 2016

Les frases

“L’altíssim nivell de rebuig social envers qualsevol forma de corrupció fa difícil mantenir la inacció de l’oficina sols pel fet que no consti la identitat del denunciant”

“Cal remarcar que la denúncia anònima ha estat admesa pel ministeri fiscal per poder incoar d’ofici actuacions indagatòries, segons la instrucció 3/1993”

“És una mesura idònia per evitar que es puguin perpetuar, a l’ombra i en silenci, situacions corruptives”

Miguel Ángel Gimeno
DIRECTOR DE L’OAC
INSTRUCCIÓ 1/2016

Plantilla actual	44 persones
Pendents de cobrir	Director adjunt Director de Prevenció Director d’Investigacions Director d’Anàlisi
Pressupost 2015	5,1 milions d’euros
	3,9 remuneració de personal i Seguretat Social 1 milió de despeses corrents
Actuacions 2015	Prevenció i Formació
	Formació a 26 ajuntaments (un el 2016): 972 directius i 116 alcaldes i regidors 22 expedients d’investigació 17 al·legacions a normes 52 sol·licituds d’informació a Antifrau per la llei de transparència
Activitat d’investigació	153 denúncies rebudes
	98 assumptes municipals 27 administració autonòmica 4 consells comarcals 2 diputacions 2 fundacions 15 ens semipúblics 5 altres ens i administracions
	40 actuacions acabades
	11 denúncies a la fiscalia
DENÚNCIES	25 denúncies enviades a la fiscalia del novembre del 2011 al desembre del 2015
	19 d’arxivades

novembre del 2001 i el desembre del 2015, de les quals, dinou han estat arxivades per la fiscalia, amb informes raonats. La fiscalia de Barcelona recorda que l’Oficina Antifrau hauria pogut portar al jutjat de guàrdia els casos arxivats i no ho va fer. L’any 2015 es van presentar onze casos a la fiscalia.

Segons la memòria de l’ens, l’any passat Antifrau va rebre un total de 153 denúncies, la majoria de les quals (64%) eren sobre assumptes municipals. També s’hi precisa que el 22% dels denunciants demanen que es preservi la seva identitat, mentre que l’altre 78% no ho sol·liciten. Hi ha qui defensa que Antifrau ha de fer més tasca preventiva i, si cal, fer més informes raonats perquè l’administració investigada canviï la seva mala praxi i s’ajusti a la llei.

El Palau, un precedent

El cas d’espoli i corrupció al Palau de la Música és un bon exemple de la importància que té valorar la denúncia anònima. La delegació d’Hisenda de Catalunya va rebre l’any 2002 una denúncia anònima que alertava –tot i que s’afirma que era molt genèrica– que els diners públics que rebia l’emblemàtica entitat anaven a les butxaques de particulars. Ningú en va fer cas fins a set anys després, amb la querella de la fiscalia. Els principals lladres confessos, Fèlix Millet i Jordi Montull, seran jutjats una dècada més tard, el març del 2017, amb uns fets prescrits i la dificultat de provar on van anar a parar els prop de 40 milions d’euros que s’estima que van sostreure des de l’any 2009. ■

de les entitats bancàries sobre comptes corrents relacionats amb subvencions públiques, a través del requeriment oportú.

L’OAC, però, no té potestat sancionadora. No pot imposar càstigs administratius –com ara multes– ni penals. En els seus informes, Antifrau proposa canvis de procediment a les institucions si no són prou transparents o correctes. I, si després d’una investigació conclou que hi ha indicis de fets delictius, ho ha de comunicar a la fiscalia –la qual després de les seves investigacions ha de decidir si ho denun-

cia o no– o pot presentar la denúncia directament al jutjat de guàrdia.

En la seva compareixença al Parlament, la directora en funcions de l’OAC, Maite Masià, destituïda de manera fulminant per Gimeno, va exposar que un dels seus plantejaments era dur les causes sota sospita directament al jutjat i no pas a la fiscalia de la demarcació de Barcelona, davant la seva severitat d’arxivar gairebé totes les investigacions que li ha aportat Antifrau. En concret, l’oficina ha entregat 25 denúncies a la fiscalia, entre el

► 17 Octubre, 2016

La CUP y ERC sitúan al PDCat en la encrucijada

Las exigencias que la CUP pone al Govern para apoyar los Presupuestos de 2017, como subir la presión fiscal, y decisiones de ERC como la "desprivatización" de la sanidad, pueden alejar al partido del expresidente catalán Artur Mas y su sucesor, Carles Puigdemont –en la foto–, de su granero electoral: la clase media. **P7**

► 17 Octubre, 2016

GOVERN/ LA “DESPRIVATIZACIÓN” EN LA SANIDAD PÚBLICA Y EL INCREMENTO DE LA PRESIÓN FISCAL QUE EXIGEN LOS ANTICAPITALISTAS PUEDEN ALEJAR AL PARTIDO DE PUIGDEMONT DE LAS CLASES MEDIAS.

La CUP y ERC ponen al Partit Demòcrata en la encrucijada

ANÁLISIS

por David Casals

El Partit Demòcrata Europeu Català (PDCat), cuya militancia votará este sábado la propuesta de nombre del partido que plantea la dirección, se encuentra en una encrucijada. La formación dirigida por Marta Pascal y David Bonhevi y nacida a principios de julio aspira a conservar la hegemonía que ostentó su predecesora, CDC, en el mapa político catalán. Sin embargo, algunas de las propuestas que hacen sus compañeros de viaje para alcanzar la independencia pueden distanciarle de su electorado tradicional: las clases medias. Se trata de la subida de impuestos que reclama la CUP y la “desprivatización” en la asistencia sanitaria que ha puesto en marcha el conseller de Salut, Toni Comín, propuesto por ERC. Su plan consiste en poner fin a los contratos de la sanidad pública con el Hospital General de Catalunya y la Clínica del Vallès, ambos propiedad de Quirónsalud.

Ambas cuestiones afectan al modelo social y económico que CDC desarrolló en sus años de gobierno en la Generalitat: que los servicios públicos vinculados al Estado del Bienestar no los preste únicamente la administración. Sin embargo, PDCat afronta desarmado este debate.

El partido acordó en su congreso de julio virar hacia la socialdemocracia. Fuentes próximas a la dirección lo atribuyen a que el PDCat debe ser un fiel reflejo de la sociedad catalana. En el último estudio del Centre d'Estudis d'Opinió (CEO), el 57,9% de los encuestados se define de centro-izquierda o de izquierda.

Culminar la refundación en otoño

Las sectoriales del partido se constituirán en el próximo otoño y tendrán como uno de sus retos articular el corpus ideológico del PDCat. En este proceso, el partido no va a contar con el laboratorio de ideas que había tenido CDC, puesto que se ha disuelto la Fundació Catdem. Esta entidad le había causado quebraderos de cabeza, pero no por la doctrina que elaboró y las políticas públicas que propuso, sino porque el caso Palau y el 3% la pusieron en el punto de mira. Supuestamente, la

Oriol Junqueras (ERC) junto a Carles Puigdemont (PDCat), en la reunión del Consell Executiu.

El partido heredero de la antigua CDC no tiene ‘think tank’ y sus sectoriales aún no se han puesto en marcha

El PDCat atribuye su giro al centro-izquierda a que quiere reflejar mejor a una sociedad que se siente así

Catdem financió a CDC a través del pago de comisiones por la adjudicación de obra pública de la Generalitat y varios ayuntamientos. El juicio por el caso Palau empezará el 1 de marzo.

La sectorial liberal de la antigua CDC, que se opone frontalmente a la subida de impuestos, está muy débil, ya que no cuenta con ningún miembro en la nueva ejecutiva. Ante este escenario, el expresidente de la Generalitat Artur Mas trata de situarse como guardián de las esencias y ha rechazado la “hiperpresión fiscal” que defiende la CUP, ya que Catalunya es el territorio con “los impuestos más altos de todo el estado”.

Los anticapitalistas llevaron este tema en el Parlament, pero su propuesta no sa-

lió adelante ya que fue rechazada por Junts pel Sí (JxSí), el PP y C's. Sin embargo, la CUP reitera que será una de sus condiciones para apoyar los Presupuestos de 2017.

Obligación del Govern

Pese a la opinión de Mas, los diputados de CDC votaron en marzo a favor de “estudiar la implementación de nuevas figuras fiscales y de mejorar las existentes para incrementar los ingresos y garantizar una mayor progresividad del sistema”. Lo dice una resolución que se aprobó con el voto de todos los partidos, salvo C's y el PP, en el pleno monográfico sobre pobreza, y que el Govern debe cumplir. Próximamente, comparecerá en el Parlament para explicar cómo va a aplicarla.

Otro elemento que ha puesto de manifiesto que el PDCat ya no defiende lo mismo que CDC es que, en la última reunión de la mesa del Parlament, sus representantes votaron a favor de apoyar las demandas de los condenados por asediar el Parlament en 2011, para que no ingresen en prisión. “Nunca viví tanta violencia como entonces”, dijo Mas, or lo que pidió un castigo ejemplar. Sin embargo, sus compañeros de partido no piensan lo mismo y por ahora, no prevén rectificar.

► 16 Octubre, 2016

La empresa catalana es líder en el servicio a centros educativos

ALBERTO SAIZ

Restauración colectiva

Cómo servir 462.000 menús al día

► Con una facturación de 439 millones, Serunió suma más del 20% de cuota en el sector

BELÉN RODRIGO

Sirven cada día 462.000 menús en los 2.920 centros en los que están presentes, entre comedores de colegios (2.100 por todo el país), hospitales, empresas y residencias de la tercera edad. Al año superan los 105 millones de comidas. Con una facturación de 437 millones de euros en el 2015, Serunió es la empresa líder en España del sector de la restauración colectiva, con algo más del 20% de la cuota del mercado. Comenzó su andadura hace treinta años, fruto de la fusión de cinco empresas familiares del sector (Arusa, Sercosa, Cofimok, Ho-

telcosa y Serhoval). Desde el año 2001 pertenece al grupo Elinor que opera en trece países.

«Cocinamos en casa de muchos clientes pero nuestra marca es poco conocida para el consumidor», comienza por explicar Antonio Llorens, presidente y director general de Serunió, quien además ocupa el cargo de presidente de la patronal Feards (Federación Española de Asociaciones dedicadas a la Restauración Social). Hace algunas décadas «este sector no existía y ahora se ha profesionalizado mucho una vez que ha aumentado la tasa de subcontratación de servicios», apunta Llorens. Hoy en día la mitad del negocio de la alimentación colectiva «depende de la Administración» y «el 80% de nuestro negocio es cocinar en casa del cliente», añade. Dada su presencia en los distintos subsectores, hoy se puede decir que «la restau-

Antonio Llorens

ABC

Los desafíos del sector

«Hay espacio para crecer», afirma Llorens. «Y todo pasará por la proximidad y la digitalización, con el móvil hay muchas posibilidades para desarrollar. Por ejemplo, establecer un chat con tu nutricionista», añade. En el comedor de Endesa, por ejemplo, han desarrollado una aplicación para saber si hay cola y para pagar con el móvil.

ración colectiva alimenta a las personas desde que nacen hasta que mueren». En la actualidad cuentan con un equipo de 18.200 profesionales, de los cuales el 85% son mujeres y un 83% tienen contrato fijo (en bastantes casos fijos-discontinuos).

Los inicios de Serunió estaban sobre todo centrados en la alimentación de los colegios, y poco a poco fueron expandiendo el negocio a otros campos, aunque siguen siendo líderes en los centros educativos. Tal y como recuerda el director general de la empresa, «ha cambiado todo radicalmente porque hace años vendías lo que estaba en el plato, la comida en sí, y ahora vendes un conjunto de servicios que abarca la comida en sí, la elaboración de los menús y la vigilancia por parte de los monitores». Es decir, «hoy vendemos un proyecto educativo, es mucho más que comer».

Cambio en las aulas

Otro de los grandes cambios que encuentra Llorens en el subsector de los colegios es la diversidad del alumnado, «mucho extranjero y en algunos casos, como los musulmanes, con restricciones alimenticias importantes». O las intolerancias alimenticias, «cada vez más comunes, y que se tienen en cuenta en los menús», señala. Es decir, existe una gran flexibilidad en los menús dados los diferentes hábitos que existen en las distintas zonas y regiones españolas.

Serunió fue pionero al introducir en España la línea fría en los colegios. «El gran cambio se hizo en Andalucía. Hicimos una propuesta y los inicios fueron difíciles pero ahora funciona muy bien», aclaran desde la empresa. La línea fría consiste en elaborar los menús en las cocinas centrales (tienen un total de 16) y después se calienta en los comedores de los colegios, nunca hay producto congelado y se siguen «todas las normas de seguridad alimenticia».

Además de trabajar en centros de la tercera edad y hospitales están presentes en grandes eventos culturales gestionando la restauración de la cocina de autor en espacios como el Palau de la Música o el FC Barcelona, a través de Singularis, el catering de autor de Serunió.

Cas Palau: acusats i jubilats

LIBERT TEIXIDÓ

FÈLIX MILLET TUSELL

President de les institucions que formaven el Palau de la Música. Està retirat i se n'ha anat de Barcelona. Viu a l'Ametlla del Vallès.

ROSER VILALLONGA

JORDI MONTULL BEGUR

Director administratiu del Consorci i de la Fundació del Palau de la Música. Actualment gaudeix de la seva jubilació i les seves aficions, en espera del judici.

ROSER VILALLONGA

GEMMA MONTULL MIR

Directora financera i responsable de l'àrea comptable de les entitats que formaven el Palau. Després de l'escàndol no ha trobat feina fixa i està a l'atur.

VICENÇ LLURBA

DANIEL OSÀCAR ESCRICH

Tresorer de Convergència Democràtica de Catalunya i de la Fundació Trias Fargas, posteriorment Fundació Catalanista i Demòcrata (CatDem). Està jubilat.

LIBERT TEIXIDÓ

PEDRO BUENAVENTURA CEBRIÁN

Director territorial de zona a Catalunya de Ferrovial-Agromán fins al 2000; director general de la divisió de construcció entre el 2002 i el 2006.

ANA JIMÉNEZ

JUAN ELIZAGA CORRALES

Director de relacions institucionals de Ferrovial-Agromán en el període sotmès a investigació. Continua treballant en l'empresa.

qual va rebre una lleu condemna. Generalitat i Ajuntament li van donar la seva benedicció per dirigir aquesta venerable institució cultural. Per què? Ningú no ho ha explicat. Des del Palau, Millet era un patrici de Barcelona. Ara és un empestat. Ha hagut de marxar de la ciutat, on l'incorpaven en restaurants i botigues, i viu reclòs a la seva finca de l'Ametlla del Vallès, amb greus problemes de mobilitat i de la vista. Està jubilat.

No és l'únic pensionista entre els 16 acusats pel desfalç. Jordi Montull, que va ser la seva mà dreta, també gaudeix del seu retir. Ho té pitjor la seva filla, Gemma, exdirectora financera de l'entitat. Després del cataclisme va obrir un comerç al Maresme, però el va tancar perquè els clients tenien més interès a retreure-li el seu passat que no pas en el que venia. Ara està a l'atur.

La Fiscalia ha quantificat el saqueig de la institució en 25 milions d'euros per diverses vies. Una,

Gemma Montull va obrir una botiga, però la va tancar perquè els clients li retreien el passat: està a l'atur

mitjançant el pagament de talons: uns efectes que, per cobrar-los, a qualsevol se li demana el carnet d'identitat. Doncs bé, els bancs no han pogut identificar qui va fer desaparèixer així nou milions d'euros, el destí dels quals segueix en els llimbs de la incertesa.

Ara, el nus gordià de la causa no és aquest. La qüestió que principalment es discutirà en el judici, la que acapararà més l'atenció, és si Convergència Democràtica de Catalunya es va finançar irregularment per mitjà d'aquesta institució; si el Palau de la Música servia com a tapadora perquè Ferrovial pagués comissions al partit en aquell moment en el govern de la Generalitat a canvi de concessions d'obra pública tan rellevants com la línia 9 del metro o la Ciutat de la Justícia. I aquí Millet tindrà un paper tan protagonista com altres acusats.

Per exemple, Daniel Osàcar, extresorer de CDC i d'una de les fundacions del partit, CatDem, incriminat per les anotacions a les agendas intervingudes. Un jubilat més en el trànsit del procés, però no en pau, perquè també està sent investigat en una altra causa per corrupció, la que se segueix al Vendrell i batejada popularment com el 3%, en al·lusió a la comissió que es rebia per contractes. O els dos responsables de Ferrovial que aniran a judici, Pedro Buenaventura i Juan Elizaga. El primer ja no és a l'empresa i la seva vida professional segueix altres camins. El segon encara és a la companyia. A més, algunes de les empreses que es van utilitzar per facturar de forma fictícia, segons l'acusació, han fet fallida.

El 21 de març comença l'estació de les flors. Als 16 acusats pel Palau de la Música la primavera els enxamparà al banc dels acusats. ●

ALGUNS DELS PRINCIPALS RESPONSABLES DEL CAS DEL PALAU DE LA MÚSICA S'HAN CONVERTIT EN PENSIONISTES O HAN ANAT A L'ATUR DURANT EL PROCÉS

SANTIAGO TARÍ
Barcelona

Fèlix Millet ja no és el prohòem a qui la societat de Barcelona volia acostar-se: ara tothom prefereix tenir-lo lluny. És un jubilat amb problemes de salut i qui sap quina memòria lluirà quan l'interrogaran. Però haurà de ser-hi: des de l'1 de març ha d'afrontar el judici per l'espòli del Palau de la Música. La primavera el sorprendrà al banc dels acusats de l'Audiència, no gaire lluny de l'edifici modernista on era un virrei. No és l'única a qui li ha canviat la vida durant el procés atesa la durada, ja que alguns dels acusats ara són pensionistes, estan a l'atur o les seves empreses van fer fallida.

La bona societat barcelonina va quedar estupefacta en conèixer els detalls de l'escàndol protagonitzat per Millet al Palau de la Música, encara que no es pot dir que no estiguessin avisats. Tot just apagat el caliu de l'assumpte de Renta Catalana, un dels primers escàndols de la democràcia pel

LA RESTA DE LA LLISTA DEL JUDICI

Ramon Marc Martí. Administrador de l'empresa Publiciutat, que segons la Fiscalia va cobrar indegudament factures al Palau.

Miguel Jiménez Salinas. Responsable d'una altra companyia, Altraforma, que també hauria facturat il·legalment la institució cultural.

Raimon Bergós. Era el responsable d'assessorar jurídicament les institucions que formaven el Palau de la Música i secretari de la Fundació.

Santiago Llopart. Empleat de l'empresa de Bergós que assessorava el Palau.

Edmundo Quintana. Igual com

l'anterior, treballava en la firma de Bergós.

Rosa Garicano. Va ser la directora general de la Fundació del Palau de la Música i està incriminada per la presumpta col·laboració amb Millet i Montull.

Juan Manuel Parra. Administrador de la firma Hispart, que segons la Fiscalia va facturar il·licitament el Palau.

Pedro Luis Rodríguez. Era al capdavant de l'empresa Mail Rent, que també hauria cobrat factures al Palau.

Vicente Muñoz. També de l'empresa Mail Rent.

Juan Antonio Menchén. De la

mateixa manera que els dos anteriors, vinculat a l'empresa Mail Rent.

Marta Vallès. Esposa de Fèlix Millet. No està acusada penalment, però com que figurava en societats patrimonials familiars, com Bonoima i Aysen Producciones 46, se li reclama responsabilitat civil i que torni fons al Palau de la Música.

Mercedes Mir. Casada amb Jordi Montull, tampoc no està imputada per un delicte, sinó que, en figurar en una empresa amb el seu marit, Aurea Rúsula, se li exigeix responsabilitat pecuniària per l'espòli, perquè mitjançant aquestes societats es cobraven factures fictícies.

passi-ho bé

ABANS D'ARA

PECES HISTÒRIQUES TRIADES PER JOSEP MARIA CASASÚS

CATEDRÀTIC EMÈRIT DE LA UPF I MEMBRE DE L'IEC

De Manuel Brunet (Vic, 1889 - Figueres, 1956) a *Destino* (4-III-1950), periodista de trajectòries desconcertants, reflectides en el llibre de Francesc Montero que acaba de sortir (ed. Afers). Després de renunciar a la carrera eclesiàstica, Brunet es va identificar cap al 1917 amb les idees revolucionàries del seu amic Andreu Nin, per esdevenir més tard apologeta d'un catolicisme abrandat, devot i sentimental. En matèria de gustos, aquesta reivindicació del temple de la Sagrada Família, el 1950, contrasta amb la seva proposta d'enderrocar el Palau de la Música, publicada el 1929 (transcrita a l'*Abans d'ara* del 15-I-2013).

Hay pocos temas religiosos tan populares en Barcelona como el del Templo de la Sagrada Familia. La piedad y la idea de grandeza se alían aquí con una emoción incomparable. Salen chispas del tema como las que el cincel arranca a la piedra, señal indudable de que este pueblo no ha renunciado al voto de nuestros padres de levantar un gran templo en honor de la Sagrada Familia. Conocemos por experiencia el asunto. El artículo sobre la paralización de las obras de la Sagrada Familia lo hemos hecho ya otras veces y siempre con resultados positivos. Pero ha pasado la hora de los artículos líricos: la avalancha de "Cartas al Director" recibidas en este

La cuestión de la Sagrada Familia

semanario, sobre esta cuestión, indica que urge la hora de buscar una solución al problema. El pueblo se da cuenta, más que en otras épocas, de lo que este Templo significa; comprende que la imitación de la Sagrada Familia de Nazaret constituye, en este momento solemne, la única garantía de felicidad doméstica y de paz universal. Constituía eso una gran verdad cuando la piedad barcelonesa decidió construir un gran templo dedicado a la Sa-

grada Familia; ahora esa verdad es urgentísima. [...] Sería deseable considerar liquidado el período romántico en lo relativo a las obras de la Sagrada Familia y buscar entre todos la manera de asegurar su continuidad. [...] Aunque en otros tiempos se recibían para este Templo limosnas de España entera y también de América, sea tal vez necesario considerar que el voto de levantar esta gran catedral afecta especialmente a los barceloneses y, por ex-

tensión, a la región catalana, de la que Barcelona es "cap i casal". En realidad, Barcelona se basta para asegurar la continuidad de las obras. Sólo falta que cada parroquia de la ciudad considere oficialmente que el Templo expiatorio de la Sagrada Familia es por naturaleza un patrimonio común, algo así como la Catedral. [...] En nuestra opinión, las obras de la Sagrada Familia han de alimentarse con la limosna de tipo popular. [...] Trabajando para la Sagrada Familia se daría trabajo permanente a treinta familias, precisamente en una época en que no sobra trabajo del ramo de la construcción. [...]

Manuel Brunet 1950

► 16 Octubre, 2016

"Ens hem de preparar per a una ciutat gairebé sense nens i amb molts vells"

JOSEP ANTON ACEBILLO

Fotos: Francesc Melcion

▶ 16 Octubre, 2016

Va ser el cervell de Barcelona durant dècades. És el disc dur del model Barcelona, artífex d'una manera d'entendre l'urbanisme que ha creat escola i que ha rebut, es queixa, més reconeixements fora que dintre. Josep Anton Acebillo va entrar a l'Ajuntament de Barcelona el 1980 de la mà d'Oriol Bohigas, quan era alcalde Narcís Serra, i va ser el responsable d'urbanisme i arquitectura, en diferents càrrecs, fins al 2006, quan amb la marxa de Jordi Clos a Madrid va decidir deixar una feina que va tenir el seu moment més àlgid durant els anys de Pasqual Maragall. L'agost passat es va jubilar de la càtedra de Cultura del Territori que ha exercit els últims 12 anys a l'Acadèmia d'Arquitectura de Lugano, a Suïssa, i al setembre va començar una nova etapa com a codirector internacional d'investigació sobre urbanisme a la Universitat Tongji de Xangai. La conversa es va fer aquest estiu, abans que se n'anés a la Xina, i va quedar clar que tot i l'interès i els coneixements que té sobre l'evolució global de les ciutats, el que realment li dol és Barcelona, una ciutat que coneix perquè, en gran part en el tombant de segle, se l'ha *inventada* ell.

Com ha canviat la perspectiva de la ciutat vista des de fora?

Han sigut uns anys molts fèrtils. Ja quan estava a Barcelona dedicava un semestre a l'any a donar classes com a professor visitant a Lugano, a Yale, a Harvard. Després, quan em vaig instal·lar a Suïssa a temps complet, només venia a Barcelona els caps de setmana, i va ser llavors quan vaig poder visualitzar tota la immensa feina que havíem fet durant aquests 25 anys. Vaig tenir ocasió de posar això en relació amb les noves tesis de com s'havia de transformar la ciutat moderna-industrial, que diem els urbanistes, i potenciar tècnicament una ciutat de societat neoterciària i global. Ja vam començar a fer-ho amb Pasqual Maragall i arriba fins ara. Aquests anys he pogut contrastar la teoria amb la pràctica que vaig fer, una cosa que pocs poden fer.

Ciutat postindustrial terciària... ¿Ha canviat gaire el model de ciutat en aquests anys?

En l'evolució de la disciplina urbanística internacional, el canvi entre una societat industrial i una neoterciària i globalitzada és dràstic. Això ha sigut un canvi radical en l'economia. I la reacció des de l'antropologia, la sociologia o la filosofia també ha sigut dràstica. Des del camp de l'urbanisme i de l'arquitectura internacional, en canvi, no es reacciona. Simplement el que es fa és temperar-se i dir: "Mira, tu, si aquesta gent en lloc de fer fàbriques de xoriço volen fer casinos, mentre me'ls encarreguin a mi jo els faré". El canvi de concepte de ciutat es produeix sense la crítica necessària des de la disciplina teòrica. Encara més, entre el 2000 i el 2008, en la formació urbana postfordista es feia servir el paradigma FIRE (*financial, insurance, real estate, enterprise*). Cap d'aquestes paraules té a veure amb l'arquitectura i l'urbanisme. Tenen a veure amb les finances, les assegurances, les companyies immobiliàries, i l'*enterprise* amb la creativitat i la imaginació que vénen com a conseqüència de les noves tecnologies. I fins al 2008 la ciutat subsisteix amb aquest paradigma. Llavors es produeix un cataclisme, pro-

"El canvi de concepte de ciutat industrial a neoterciària es produeix sense la crítica necessària des de la disciplina urbanística"

"Abans del 92, els hotelers no volien més hotels perquè deien que Barcelona no interessava prou als turistes, i quan vam haver de fer el pla d'hotels ens van posar a parir"

vocat perquè els financers i capitalistes, en lloc de fer de banquers, es dediquen a fer de promotors immobiliaris. Els substitueixen, i quan donen els diners diuen també el que s'ha de fer, que és construir allò que farà més hipoteques. I ve la crisi, sobretot a l'Amèrica del Nord, de les hipoteques porqueria i de tot el que ho envolta, que causa la debacle del sistema econòmic transnacional. Es parla de l'especulació, però el model està erosionat en l'origen, que és aquesta intromissió del món financer en la producció urbana. I això passa més als Estats Units que a Europa.

Doncs aquí va passar amb molta força. El boom de construcció que hi va haver entre el 2000 i el 2010 va ser espectacular.

Sí, però no hauria sigut tan greu si no hagués estat en la salsa del boom de les hipoteques. Les clàusules terra, les hipoteques porqueria, les preferents... Encara cuegen, aquestes històries. La conseqüència no és que la ciutat sigui més pobra, és que per primera vegada des del model modern industrial els fills són més pobres que els pares. La meua filla, per exemple, amb el seu marit i el seu fill, amb carreres universitàries i més de 40 anys, encara no tenen el futur assegurat.

És un problema global.

Sí i, paradoxalment, l'únic model de transformació solvent que conec del model industrial a neoterciària es produeix a Barcelona. Jo l'explico a fora com el nostre model. Una mica abans del 92 estàvem parlant i deia l'alcalde Maragall que si teníem èxit i venia molta gent, en quins hotels s'estarien? Explico això perquè és paradigmàtic. Els hotelers d'aquí deien que no es podien fer hotels, que mirés-sim les estadístiques perquè la gent venia un dia a veure Montserrat i la Sagrada Família i després se'n tornava. No venia ningú, no hi havia hotels. I els que hi havia estaven quasi sempre a plena ocupació i no

en van voler saber res. Com a conseqüència d'això nosaltres vam proposar fer un pla d'hotels en terrenys públics. Els privats s'hi van negar, ens van dir que érem d'ultradreta i ens van posar a parir. Avui en dia ningú vol recordar aquest episodi, però vam fer aquell projecte i va ser l'inici d'una política turística que ara és molt fàcil qualificar d'obsoleta –si ho està, que la canviïn–, però que tinguin en compte que en depèn l'economia de Barcelona. Que mirin de triar quin turisme tindrem, però que no diguin que tindrem economia del coneixement perquè, que jo sàpiga, una universitat no dona fruits en menys de 50 anys.

Tanmateix, aquest és l'objectiu.

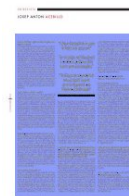
Parlar d'intangibles és molt fàcil. Substituir una economia industrial per una altra no tant. Després de nosaltres hi ha hagut altres passos de l'economia industrial a la del coneixement o, com diuen els americans, cap a la societat bohèmia; com a Seattle, que han fet de la música i la indústria puntera el seu eix, però allà tenen Microsoft i Boeing. A Barcelona vam fer la transformació del 92 i encara que tant jo com Maragall coneixíem molt bé Amèrica, aquí vam fer coses que allà no se sabien. Per exemple, la política d'espais públics, el que anomenàvem *acupuntura urbana*, que va suposar, entre altres coses, 150 nous espais públics fins al 1987. Els americans van trigar uns anys a aplicar-ho en algunes ciutats, i els europeus encara més. I això explica l'èxit de la gran transformació de la ciutat, reconegut arreu excepte a Barcelona, on està manipulada i tergiversada, i és dramàticament criticada per molts o per gairebé tothom. Al món no és així.

Què hi va a fer a la Xina?

Tinc 70 anys i m'han fet jubilar, però em trobo bé i volia seguir. Tenia dues possibilitats: o els Estats Units o la Xina. Als Estats Units ja havia ensenyat molt i fa anys que em decep molt la seva política. Llavors vaig parlar amb un amic a la Xina perquè em digués quines possibilitats tenia allà i em va dir que no calia que busqués, que hi anés. Em va explicar una cosa bastant simptomàtica: "Nosaltres hem traslladat 450 milions de persones en menys de 15 anys des del centre de la Xina fins a la costa. I no ho hem fet en 400 ciutats d'un milió, sinó en 20 o 30 ciutats de 20 milions. Aquesta construcció gegant de ciutats i trasllat de població l'hem feta seguint models occidentals, però en aquest moment en què l'economia xinesa és adulta i ja investiguem a nivells que a Occident pràcticament no es poden seguir, ara ens correspon analitzar el que hem fet i proposar models urbans nous". Per fer això no tenen gent preparada, em va dir, i van considerar que per la meua experiència teòrica i la pràctica a Barcelona era la persona adequada. I han creat un espai internacional d'investigació del qual sóc codirector amb un arquitecte local. Estaré a la Xina des d'ara fins al setembre del 2018. I no sé gaires coses més perquè tot encara és nou.

Allà investigará projectes urbans nous?

Una cosa curiosa és que quan els vaig demanar quina línia volien no em van deixar acabar la frase. Van dir: "Això és el que volem que decideixis".

▶ 16 Octubre, 2016

I quina és la línia argumental més important en aquest moment?

El boom demogràfic és la punta de llança de la nova ciutat i la nova urbanitat. A Europa, a Espanya i a Barcelona, per descomptat. Les exagerades manifestacions de l'equip de l'alcalde sobre el tema de la bicicleta són com a mínim arriscades. El que s'ha de fer és llegir que a Barcelona en 30 anys el 50% de la població tindrà més de 70 anys. I no podran anar en bicicleta, o no seran gaires els que ho facin. Per tant, es poden preparar per tenir això que no els agrada: patinets especials per als vells, cadires de rodes... Tot això és el que s'acosta i ja s'està produint. Perquè aquí combinem dues coses explosives: una esperança de vida llarguíssima, les dones al Mediterrani ja arriben als 85 anys, amb una natalitat baixíssima. I això combinat fa una ciutat gairebé sense nens o amb pocs nens i molts vells. La perspectiva demogràfica és bàsica. L'altra línia que porto anys investigant té a veure amb el metabolisme urbà.

I què vol dir metabolisme urbà?

La ciutat és un sistema obert i complex, i des d'un punt de vista termodinàmic tot el que hi entra després ha de sortir. Ara bé, si és un sistema obert, això vol dir que els que el formen interactuen. I, a més, és complex, així que interactuen molt. El que entra a la ciutat es processa –massa, energia i informació– i en surt un producte. Com entra la pell i en surten sabates. Però per fer-ho fa falta informació, energia, coneixement... Aquest procés és el típic del món animal i el mateix passa en una ciutat. Al llibre que vaig escriure, *Urban metabolism*, analitzo l'eficiència metabòlica d'una ciutat i Barcelona, per exemple, és la desena d'Europa. Que està molt bé, perquè en el rànquing de les 30 ciutats que hem estudiat les primeres són petites i del nord: Copenhaguen, Oslo...

Copenhaguen s'està convertint en un referent.

Hi vaig estar l'any passat a l'estiu i no és que s'estigui convertint en un referent, és que ja ho són. Tot això que surt ara a la premsa que dia sí dia també s'espatlla un tren no és admissible al segle XXI. Passa perquè l'administració central responsable no fa el que ha de fer, i el que hauríem de fer els catalans és plantar-nos molt més fermament davant d'aquest desastre diari, i que ens portin al Constitucional o allà on vulguin. Això no passa a Copenhaguen, i no és que tinguin trens de levitació magnètica sinó que els trens convencionals funcionen i arriben a l'hora. Es tracta de millorar contínuament la quotidianitat abans d'emprendre noves accions de gran volada.

Noves accions? Com quines?

El que es fa pel món no és posar tramvies sinó nous sistemes disruptius de transport subterranis i aeris. Som en un moment en què un avió fa la volta al món sense combustible, en què a la Xina hi ha trens a l'àrea metropolitana que van a 500 quilòmetres per hora, en què ja parlem de tracció electromagnètica. Això és el futur. No és dir que a Barcelona s'han de treure els cotxes. El futur és dir que a Barcelona han d'existir els cotxes perquè si no no ens podem

“El boom demogràfic és la punta de llança de la nova ciutat”

“Em va intrigar que Colau pensés a resoldre els problemes de la ciutat a partir dels intangibles”

“No hi ha procés independentista sense la capital, i aquí és on ens ho juguem tot amb l'Ajuntament de Barcelona”

moure, ni existirà l'economia ni un sistema social complex i progressiu. S'ha d'evitar l'excés incontrolat del trànsit de cotxes però sobretot s'ha d'aconseguir que els cotxes no contaminin. Com a conseqüència de les investigacions de la Universitat de Haifa, a Israel, estan a punt de comercialitzar un nou sistema d'"asfalt elèctric" que permet que quan els cotxes roden produeixin electricitat per fregament elèctric i se la quedin. Ja no diem si seran híbrids, de gas o elèctrics, probablement s'autoabastiran entre aquest sistema i l'energia solar. El tema del transport està avançadíssim. ¿Aquest és el model de Copenhaguen? Bé, almenys procuren que sigui aquest. Molt diferent és fer propostes de posar un trasto a la Diagonal perquè no puguin passar els cotxes, un tramvia que és un disbarat que arruïnarà el trànsit del carrer Mallorca i el carrer València. A més, el Tram ha sigut sempre un depredador de l'espai públic. Aquesta és la diferència.

Vostè va firmar una carta oberta a l'alcalde en defensa de Ramon Garcia-Bragado un cop l'havien exculpat del cas de l'hotel del Palau de la Música. Exigien a Colau una disculpa i un elogi públic de la feina urbanística anterior.

Sí. Em va saber molt greu el que van fer a aquests senyors perquè els conec personalment. He signat poques cartes a la vida sense coneixement de causa. Ramon Garcia-Bragado era un advocat jove i molt que treballava amb el Síndic de Greuges quan hi havia Frederic Rahola. I vaig demanar-li al síndic si el podia deixar marxar perquè necessitava una persona absolutament rigorosa des del punt de vista legal i ètic per controlar tots els contractes d'obres del 92. I aquest era Ramon Garcia-Bragado. Poso la mà al foc que no ha fet res dolent. Una altra cosa és que algú pensi que no està bé el projecte de l'hotel del Palau, que de cap manera allà hi pot haver un hotel. No obstant això, jo puc argumentar el contrari perquè crec que, al món, és normal que aquest

tipus d'equipaments tan importants tinguin un hotel annex. Això és una trampa que va posar Convergència per desviar l'atenció i, en lloc de fer el judici sobre el saqueig del Palau, van fer un judici sobre l'hotel. Aquesta és la punyetera realitat d'aquest país. Jo a Ada Colau no la coneixia. I quan vaig veure que guanyava vaig reaccionar de manera expectant i optimista. Després sembla que tot és una mica decebedor. Però a l'inici em va intrigar perquè volia resoldre els problemes de la ciutat des d'una perspectiva diferent de la urbanística, que és el que vam fer nosaltres en el període Serra-Maragall-Clos, que és el que m'interessa, perquè després ha sigut tot un fiasco.

Inclosa l'etapa de Jordi Hereu?

Aquella va ser una etapa irrellevant.

I com veu la situació ara?

Al principi em va agradar que la nova alcaldessa parlés del dret a la ciutat, de la sensibilitat de tothom, d'una nova política d'immigració, d'un repartiment més equitatiu i d'una lluita contra la pobresa. Això m'interessava. Per a una persona que ha utilitzat el maquinari i el programari d'una manera endimoniadament dirigista com jo, pensava que resoldre els problemes d'una ciutat a partir dels intangibles era una incògnita que obria grans expectatives. ¿Serà capaç aquesta alcaldessa de gestionar així una ciutat com Barcelona, amb tota la seva complexitat? Però, encara que estigués a Suïssa, cada cap de setmana venia, lleigeix els diaris i parlo amb els amics quan puc. I veig contradiccions flagrants. A l'inici pensava que eren entre ideologia i acció. Entre el que penses i el que fas. Al principi pensava que era això, però després veig que no, que és per un desconeixement considerable del seu equip de treball. I així veig la patinada del congrés de telefonia mòbil, la patinada dels creuers, posar en contradicció les terrasses i l'espai públic... En general la incomprensió contra un fenomen turístic de gran dimensió. Som els tercers d'Europa en turisme. A París estaven preocupats perquè havien perdut un milió de turistes amb els atemptats. Aquí sembla que estarien encantats. Em quedava perplex.

Ara es torna a parlar molt de microurbanisme: la idea és que no és el moment de fer grans projectes sinó de centrar-se en intervencions puntuals.

Això és el que havíem fet des dels anys 80 fins al 2005. La idea compartida pels tres primers alcaldes socialistes, i especialment per l'alcalde Maragall, era donar continuïtat a la política d'espais públics, que molts han anomenat *acupuntura urbanística*, encaixant noves escales i, sobretot, nous programes funcionals.

Però sembla que Colau està reivindicant Maragall en aquest moment.

Sí, jo crec que això és molt positiu. Encara que penso que només reivindiquen parcialment el Maragall que vivia temporalment als barris, i el que defensava políticament el concepte de subsidiariedad. No crec que reivindiquin tant el Maragall de polítiques urbanes contundents com els Jocs o la rambla del Raval.

► 16 Octubre, 2016

Dels Jocs encara, però on hi ha el gran trencament amb grans sectors és al Fòrum.

Doncs és el projecte més important en millora del metabolisme urbà que s'ha fet. El problema és que els barcelonins no ho saben. No saben el balanç energètic positiu de l'àrea del Fòrum ni la quantitat d'edificis que es nodreixen d'aigua freda i calenta elaborada sense costos addicionals al Fòrum. Ni la manera com s'ha tractat tot el litoral. A mi constantment el que em demanen al món són conferències sobre la transformació del riu Besòs. Treure les torres d'alta tensió, posar-les a les galeries de servei, la depuradora... I aquí es critica.

Em comenten que està implicat en el procés?

Com molta gent, penso que és l'únic camí possible. Pensa que el retir a Suïssa d'un professor universitari treballant 12 anys és un 50% superior al que reps a Espanya treballant 35 anys. A més, els trens funcionen a l'hora i no hi ha problemes lingüístics. Per a un català que va anar a viure a Suïssa, això ho diu tot. Diguem que estic emocionalment implicat en el procés però no en la pràctica perquè quasi no visc a Barcelona.

Però ara creu que l'únic camí és la independència?

Molta gent opinem així. Fins i tot alguns bancs estrangers expliquen que no seria un problema el finançament dels primers anys d'independència. No entenc per què no s'exhibeix més el model polític suís. Si a mi em donessin a triar entre la independència i un model confederal (no federal) m'ho pensaria, encara que reconec la dificultat per discutir els límits de la confederació. Però és evident que tal com estem ara no podem seguir. El model estat nació del segle XIX no té una llarga vida amb la globalització. Crec que a Europa els estats formats per l'aglomeració de petits estats i territoris autònoms s'anirà dissolent a poc a poc. Tant Catalunya com Escòcia són només a l'inici d'aquest procés. Caldria redoblar els esforços en la revisió profunda de l'actual Unió Europea, que avui està en una situació tan insuportable com el mateix estat espanyol.

I quin paper hi jugarà Barcelona?

No hi ha procés sense la capital, i aquí és on ens ho juguem tot amb l'Ajuntament de Barcelona. És crucial per al procés. El problema ara ve per l'acord amb el PSC, perquè al partit mana el Baix Llobregat i això no és indiferent. És més antiindependentista que Ciutadans. I s'està creant un metropolitanisme imperfecte en relació a les tesis modernes de ciutat regió. Eduard Soja, un gran expert en aquests temes, em deia que la distància entre Portbou i la frontera amb València és si fa no fa la mateixa que entre San Bernardino i Malibu a Los Angeles. El que passa és que en aquesta distància a Catalunya hi viuen set milions i mig de persones i a la conurbació regional de Los Angeles n'hi viuen 20. Imagina el marge de maniobra que encara hi ha! Ha canviat el concepte d'espai i temps. El metropolitanisme que s'està fent ara és demencial des del punt de vista teòric.

No està d'acord amb la gestió de l'AMB?

Una cosa és que l'AMB hagi actuat eficientment

JOSEP ANTON ACEBILLO. Nascut a Osca el 1946, va estudiar arquitectura i història de l'art a Barcelona i entre el 1975 i el 1981 va col·laborar a l'estudi MBM, d'Oriol Bohigas, amb qui va entrar a l'Ajuntament de Barcelona el 1980 a l'àrea d'urbanisme. Des de llavors, la seva carrera ha estat lligada sempre a la ciutat. Ha sigut director de programes urbans, director del Holding Olímpic i de l'Institut Municipal de Promoció Urbanística, conseller delegat de Barcelona Regional, arquitecte en cap de la ciutat i responsable de l'àrea d'arquitectura i infraestructures del Fòrum. Paral·lelament ha donat classes en diverses universitats internacionals i entre el 2004 i el 2016 ha sigut catedràtic a l'Acadèmia d'Arquitectura de Lugano, de la qual va ser degà. Ara és codirector internacional d'investigació sobre urbanisme a la universitat de Tongjin, a Xangai. És soci del despatx suís Architectural Systems Office.

d'acord amb els mitjans disponibles, en relació als seus components locals, i una altra és que ha actuat sempre d'esquena a la ciutat de Barcelona, només intentant esgarrapar pressupost i competències. Per això a mi em preocupa tant la relació entre la ciutat de Barcelona i el seu context regional. No és que pugui ser una pedra a la sabata del procés del nou estat de Catalunya, és que pot resultar una autèntica massa devastadora si no s'integra sense ambigüitats en el procés. La ciutat de Barcelona en un nou context regional adequat està en condicions perfectes per ser la capital de Catalunya i estructurar el procés des del punt de vista territorial.

Què creu que caldria fer?

Aquí hi ha dues coses diferents. Barcelona ciutat i Barcelona conurbació. L'ordre no és indiferent. Sense establir un model clar regional no funcionarà el futur estat. Si veus un mapa nocturn de la NASA, o els mapes de fluxos, no ets capaç de distingir les ciutats ni els estats. Ara bé, sobre la riba del Mediterrani tens clar que on hi ha més llum hi ha

Barcelona. Contràriament al que diu Mariano Rajoy, la realitat és que la globalització menysprea l'estat nació, perquè no el necessita per a res. Però, d'altra banda, la ciutat resulta petita i tothom busca la ciutat regió. Aquesta és la conurbació sobre la qual podem parlar en sentit sistèmic. Hem de parlar de sistemes, pràcticament poc d'infraestructures i gens d'arquitectura. Però després hi ha la Barcelona ciutat. El concepte de sostenibilitat crec que s'està plantejant incorrectament, perquè s'hi hauria de contraposar el concepte de disruptivitat. Només ha de ser sostenible allò que funciona bé. D'altra banda, està fatal en temes d'educació, amb un grau de penetració d'idiomes estrangers que és increïblement baix. Aquestes són les funcions que el nou estat podria fer amb més facilitat que l'estat espanyol. En realitat, tots aquests problemes són qüestions intangibles, cosa que implica que en el present i futur immediats els programaris urbans han de prevaler sobre el maquinari, però això significa aportar capacitat d'anàlisi i intel·ligència i, evidentment, no s'aconsegueix amb el populisme demagògic. ●

16 Octubre, 2016

Balades per a piano i guitarra

El pianista dominicà Michel Camilo i el guitarrista flamenc Tomatito s'han reunit per tercera vegada per gravar el disc «Spain forever», en el qual mostren el seu costat més romàntic amb temes com «Cinema Paradiso» o «Manha de Carnaval»

TEXT **CONCHA BARRIGÓS/Efe**

A Michel Camilo i Tomatito els ha sortit el tercer disc que graven junts, *Spain forever*, «translúcid, vellutat, lluminós, ple de matissos i, sobretot, romàntic», i per això es mostren convençuts que la seva «banda sonora» de balades «emocionerà» el públic.

Primer va ser *Spain*, el 1997; després, el 2006, va arribar *Spain again* i ara, «després dels deu anys de rigor», *Spain forever*, l'únic gravat i produït a Espanya i que presentaran davant del públic el 18 de novembre al Palau de la Música de Barcelona. *Agua e vinho*, d'Egberto Gismonti; *Our spanish love song*, de Charlie Haden; *Oblivion*, d'Astor Piazzolla; *Gnoissiene*, d'Erik Satie; *Cinema Paradiso* i *Love theme cinema*, d'Ennio Morricone; *Nuages*, de Django Reinhardt; *Manha de Carnaval* (*Black Orpheus*), de Luiz Bonfá; *About you*, de Michel Camilo i *Armando's Rhumba*, de Chick Corea, són els deu temes que componen la seva nova aventura.

«És veritat que el públic ens ho reclamava des de fa deu anys i era una oportunitat de trobar un nou llençatge musical i conèixer-nos una mica més, encara que des que vam començar, fa 18 anys, cada temporada fem una gira junts», explica el pianista dominicà (1954), resident a Nova York des de fa dècades. José Fernández Torres, «Tomatito» (1958) reivindica que ell és un guitarrista rítmic, «amb caràcter, impulsiu», però que també estava convençut que calia «llençar-se sense paracaigudes» i «ensenyar la part romàntica».

El disc es va començar a gestar en l'últim Festival d'Ischia, a Itàlia, quan Camilo va escoltar en un recés a Tomatito tocar *Cinema Paradiso*, que s'havia après quan va participar al Festival Internacional de Curts d'Almeria. «En aquell moment el trompetista Paolo Fresu va treure la trompeta i va ser tan gran que vam començar a pensar en el nou disc com si fos una banda sonora. Després va venir *Manha de Carnaval* i vam encadenar amb *Oblivion* de Piazzolla, el «Bach» del tango, i vam crear un ambient molt passional», recorda el dominicà. Gairebé «naturalment» va aparèixer *Agua e vinho*, que fins ara sempre s'havia tocat amb dues guitarres, i *Our spanish love song*, que els encanta perquè és un homenatge a Haden. I *Nuages* «va entrar» perquè la van tocar al Festival de Jazz de Marsella amb Paco de

FOTOS:
► **Sobre aquestes línies, la portada de *Spain forever*; a baix, Michel Camilo (a l'esquerra) i Tomatito.**

Lucía assegut a primera fila i va ser «una vivència d'aquesta part d'un que mai s'obliden».

Els sons del piano de Camilo i els de la guitarra flamenca de Tomatito s'han trobat «de manera molt natural», tant que van trigar només una setmana a gravar el disc, cosa que potser explica que «amb l'edat» s'han anat posant «més i més sucosos», riuen.

«Perquè no havíem de fer un disc així? Doncs clar que sí. El romanticisme, els silencis, el menys és més... No tot han de ser baralles. Ha estat complicat frenar però, sobretot, com frenar i esperar a l'altre, però aquí hi ha el resultat», sintetitza el guitarrista «Hem passat totalment de la bulla. Venim de tocar gran i ara és el temps d'una altra cosa. A mi m'agrada i a la gent sensible li agrada, aquí i a Valladolid», sentència Tomatito.

Per Camilo, autor, entre d'altres, de la banda sonora de

la pel·lícula *Two much*, és important «perdre la por a aquesta part d'un que mai s'ensenyà» i en els temes que han triat, «grats moltes vegades» per molts músics abans que ells, aporten «el puntet d'originalitat» que suposa haver deixat en cada moment que «l'altre» s'expressi, que tingui el protagonisme. «Cal expandir el territori de cadascú. Si jo m'hagués quedat «en allò meu», hagués estat salser o merenguer, però m'he dedicat al jazz, actuo a Broadway, faig bandes sonores i discos amb Tomatito. D'això va la vida», resumeix Camilo.

«Però tu saps llegir música i jo no», replica Tomatito. «Jo sóc guitarrista flamenc, he après tocant davant de les portes de les cases, no estudiant, i això em surt pels dits. Jo ja sé que sóc diferent, no he de fer res de nou per demostrar-ho. El meu so és aquí menys dur però tinc una escola de guitarra que no puc amagar». En aquest sentit, Tomatito comenta que ha estat un any preparant el *Concierto de Aranjuez*, de Joaquín Rodrigo, per estrenar-lo al 2018. «Han estat 20 anys amb Camarón i després, malauradament, em vaig haver de fer solista. Jo no sé llegir música així que m'ho he hagut d'aprendre amb un clàssic davant de mi i jo seguint-lo, però ha estat una feina», revela rient. ►

Els 5 més venuts

ESPANYA

- 1 =**
La montaña rusa
Dani Martín
- 2 ▲**
Delta M Clan
- 3 ▼**
El círculo
Kase.O
- 4 ▼**
Gracias
Gemeliers
- 5 ▲**
Keep me singing
Van Morrison

REGNE UNIT

- 1 =**
Following my intuition
Craig David
- 2 =**
22, a million
Bon Iver
- 3 =**
My universe
The Shires
- 4 =**
Keep me singing
Van Morrison
- 5 =**
A moon shaped pool
Radiohead

ESTATS UNITS

- 1 ▲**
A seat at the table
Solange
- 2 ▲**
22, a million
Bon Iver
- 3 ▼**
Views
Drake
- 4 ▼**
Suicide Squad: The album
Diversos
- 5 ▲**
The getaway
Red Hot Chili Peppers

► 16 Octubre, 2016

FE EN EL MÓN

Josép Playà Maset

Bill Viola a la catedral de Londres

A la catedral anglicana de Sant Pau de Londres pot admirar-se des de fa uns dies la videoinstal·lació *Mary*, de l'artista nord-americà Bill Viola i la seva dona, Kira Perov. Aquesta peça és un tríptic format per tres pantalles de plasma que narren en un vídeo de 13,13 minuts el cicle de la vida de Maria. Representa els valors de la creativitat, la procreació, la força interior, l'amor i la compassió. Es projecta en una creu que recorda les formes hiper-cúbiques de Dalí, tot i que l'estructura és de l'arquitecte Norman Foster. La peça està acompanyada per *Martyrs*, una altra videoinstal·lació de set minuts a quatre pantalles, que Viola va crear ja el 2014 i que al·ludeix a la mort, el patiment i el sacrifici. Dues obres que simbolitzen, segons el seu autor, "alguns dels misteris profunds de l'existència humana".

No és la primera vegada que Viola s'acosta a un recinte sagrat. El 1996 va fer un encàrrec per a la catedral de Durham, el 2007 va presentar una obra a l'església de San Gallo de Venècia i el 2008 va donar un tríptic a la basílica de Sant Marc de Milà. Viola pretén que aquestes obres siguin alhora objectes estètics i d'art i objectes pràctics per a la contemplació i devoció.

No és habitual veure obra d'artistes contemporanis als temples religiosos i menys quan surten del marc de la pintura o l'escultura. En general les nostres esglésies i catedrals van quedar en matèria d'art ancorades en el barroc i a tot estirar al segle XIX. Els tres grans artistes catalans del segle XX, Dalí, Miró i Tàpies, no són presents a cap església. Es pot argumentar que no

eren practicants, però tots tenien obra que convidava a alguna cosa més que a la contemplació. La sala per a la reflexió d'Antoni Tàpies a la Universitat Pompeu Fabra –fruit de l'obstinació del rector Enric Argullol– ha estat batejada a la pràctica com la "capella laica". Se sap que Dalí va intentar decorar als anys seixanta l'església de

entrar a les capelles, però no hi va haver prou valentia per fer encàrrecs importants. Tot i que hi va haver alguna excepció, com l'església de les Llars Mundet, amb un altar decorat per Tharrats i uns vitralls de Will Faber. I entre les excepcions actuals caldria citar Miquel Barceló, que va realitzar un retaule en ceràmica per a la capella del

serrat el pare Josep de Calassanç Laplana.

Sense limitar-se als grans noms, també és escassa la presència d'artistes més joves, emergents o menys reconeguts. I això que quan s'ha produït, el resultat ha estat valorat positivament. Podem citar l'encàrrec a Josep Maria Riera i Aragó del retaule per al centre ecumènic Abraham de la Vila Olímpica, creat el 1992, en l'elecció del qual va tenir un pes determinant Mn. Salvador Pié. Un cas més recent són els dos quadres de Perico Pastor per a la basílica dels Sants Just i Pastor de Barcelona, a petició del rector Armand Puig, amb el qual ja havia treballat per il·lustrar una versió de la Bíblia.

Ara que tant es parla de l'obra de Jaume Plensa situada davant el Palau de la Música, caldria recordar que un dels seus rostres gegants el va presentar a la Biennial de Venècia a la basílica de San Giorgio Maggiore. Al mig de la nau central del conjunt monàstic dissenyat per Andrea Palladio, creients i no creients van conivir durant mesos amb el cap de malla metàl·lica de Plensa. Una peça que es completava amb una gran mà suspesa sota la cúpula, creant el gest de la benedicció. "El que uneix la gent no és la religió sinó una idea d'espiritualitat", va dir l'artista.

Les esglésies i catedrals no poden ser només un espai per a unes hores a la setmana on se celebra l'eucaristia. S'han d'obrir més a l'art, a la música... a la contemplació i al silenci.●

PA WIRE / CORDON PRESS

Sant Pere de Figueres, on havia estat batejat, però el rector es va espantar i el projecte no va quallar. I el poeta J.V. Foix va intentar sense èxit que Miró i Dalí col·laboressin en la restauració de l'església de Sarrià.

Als anys cinquanta i seixanta es van fer exposicions d'art sacre a Girona i Barcelona i tímids intents de convidar els artistes a

Santíssim de la catedral de Palma. Es va inspirar en el miracle evangèlic dels pans i els peixos, encara que ell no és creient. Fa un any es va reobrir l'església romànica de Santa Cecília de Montserrat, decorada exclusivament amb pintures abstractes de l'irlandès Sean Scully, gràcies a la seva amistat amb el director del Museu de Mont-

► 15 Octubre, 2016

CONGRESO CORO

LAS BATUTAS RECLAMAN SU ESPACIO

Arranca hoy el
congreso de
Directores de Coro

BURGOS

Con el objetivo de lograr un mayor reconocimiento y buscar la asociación de todos para unir fuerzas, arranca hoy el I Foro Nacional de Directores de Coro en el Teatro Principal, organizada por la asociación Dirige Coros en colaboración con el Ayuntamiento de Burgos y la Diputación Provincial.

Un foro en el que se pretende dar visibilizar la dirección de los coros y que la profesión cuente con «un mayor reconocimiento y apoyo por parte de las instituciones, y de la sociedad en general». Al foro acudirán representantes de todas las comunidades autónomas con el propósito de «manifestar sus inquietudes y buscar la mejor manera de empezar a trabajar unidos», para que la actividad coral «alcance en España una consideración semejante a la que tiene en otros países europeos», informa la organización en nota de prensa.

La asociación ha conseguido reunir a nombres propios y con peso específico en el sector, como el director del Coro de RTVE (Javier Corcuera), la directora del Coro de la Universidad Carlos III de Madrid (Nuria Fernández), el fundador del Coro de Cámara del Palau de la música Catalana (Jordi Casas), el director del programa Cantània (Josep Prats), el director de la Sociedad Coral de Bilbao (Enrique Azurza), el director del Orfeón Pamplonés (Igor Ijorra), el director del Coro El León de Oro (Marco Antonio García), el fundador y director de la Coral Kodály de Molina de Segura (José Bermejo), el fundador y director del Ensemble Vocal Contemporáneo de Tenerife (Antonio Abreu), el fundador y director de la Coral Universidad de las Islas Baleares (Joan Company) y el director del Orfeón Burgalés (Juan Gabriel Martínez), entre otros.

Según la organización, este Foro es una oportunidad única e inmejorable para conseguir un gremio sólido y reconocido de directores de coro: algo que ven fundamental para que la música coral en nuestro país alcance un mayor desarrollo.

Este foro coincide con la celebración del Concurso de Corales Antonio José que tendrá lugar hoy por la tarde.

► 15 Octubre, 2016

EMILIO PRENAS

Bebe canvia de pell

► Pàgina 14

La cantant
actua a l'Auditori
Nacional, ahir.

► 15 Octubre, 2016

CONCERT

Bebe ultima la gira de 'Cambio de piel' al Narciso Yepes

La cantant extremeña presenta el seu últim disc a l'escenari de l'Auditori Nacional, a Ordino

EL PERIÒDIC
ORDINO
@PeriodicAND

Bebe (María Nieves Rebolledo Vila, València, 1978) ha trencat el seu silenci amb un retorn molt especial. La cantant extremeña es va pujar anit, per primera vegada, a l'escenari de l'Auditori Nacional, a Ordino, en el marc del prestigiós Festival Narciso Yepes Ordino i Fundació Crèdit Andorrà, que enguany compleix 34 edicions. Bebe hi va interpretar els temes del seu nou disc *Cambio de piel*, i algun dels seus anteriors treballs.

Cambio de piel és una producció que l'interpret i compositora presenta com el millor disc de la seva carrera i que descriu com un retrobament amb la millor Bebe, íntima i creativa, sensual i sincera. Les cançons parlen de vivències, moments de la seva vida, sentiments, relacions, amors, desamors i de la seva filla. «Jo crec que he estat una cantant força propera i íntima en tots els meus discs. Però en aquesta ocasió crec que he fet un disc encara més profund. De fet, he imaginat les primeres presentacions de *Cambio de*

piel en llocs petits, en teatres i llocs així. Els sons d'aquestes cançons necessiten una certa intimitat», explica l'artista.

L'artista extremeña ha compost i gravat el seu nou treball amb Carlos Jean, productor dels seus primers dos àlbums: *Pafuera Telarañas* (2004) i *Y* (2009). Amb el primer disc, amb singles com *Malo*, Bebe es va convertir en un fenomen.

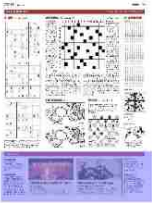
L'interpret, que també és actriu, feia quatre anys que no publicava un àlbum ni oferia actuacions

A més de cantant, Bebe també és actriu i ha participat en pel·lícules com *Caótica Ana* (2007), *La educación de las hadas* (2006), *Busco* (2006), *El oro de Moscú* (2003) i *Al sur de Granada* (2003).

Després d'Ordino, els dos últims concerts de la gira de *Cambio de piel* seran al Palau de la Música Catalana (Barcelona) i a la sala La Riviera (Madrid). ≡

►► La cantant va actuar anit a l'Auditori Nacional, a Ordino.

► 15 Octubre, 2016

L'agenda

BARCELONA
EXPOSICIÓ
'Empatia': La Fundació Antoni Tàpies tanca l'exposició sobre Harun Farocki.

BARCELONA
TROBADA POPULAR
'Aplec Agricultura Urbana': Tercera edició de la trobada anual sobre agricultura urbana, que té com a activitat central una bicicletada per diversos horts urbans de la ciutat (c/ Pou de la Figuera).

Concert contra l'esclerosi múltiple

BARCELONA
18.00 CONCERT
La Fundació GAEM celebra un concert solidari contra l'esclerosi múltiple al Gran Teatre del Liceu.

Festival de Música Polonesa

BARCELONA 21.00 CONCERT
La soprano Iwona Sobotka inaugura avui al Palau de la Música el Festival de Música Polonesa. Demà, torn del Apollon Musagète Quartett (a la foto).

BARCELONA
21.00 CONCERT
Estopa. El duet català finalitza la seva gira *Rumba a lo desconocido* al Palau Sant Jordi.

BARCELONA
21.00 POESIA
Poesia al Cronopios. Els poetes Carlos Salem, Adrià Navarro i Titxu Vélez ofereixen un recital musical i poètic al Club Cronopios de Ciutat Vella (c/ Ferlandina, 16).

Flamenc vivencial

La 'cantaora' Mayte
Martín actuarà
diumenge a l'Auditori
de Vilafranca **//P40**

//// MÚSICA | Concert a l'Auditori de Vilafranca

Flamenc vivencial

//PROTAGONISTA La 'cantaora' Mayte Martín, una de les grans renovadores de l'escena flamenca del país, porta el seu projecte més personal sota el títol "Tempo Rubato"

Mayte Martín actua aquest diumenge a l'Auditori de Vilafranca | 3D8

MAYTE MARTÍN
Auditori municipal de Vilafranca
Diumenge 16, 19 h

de reconeguts músics. A les 7 de la tarda, continua la temporada de música a l'Auditori de Vilafranca amb el concert de Mayte Martín i el seu projecte *Tempo Rubato*.

Considerada com una de les grans renovadores de l'escena flamenca del país, la cantaora Mayte Martín no és la primera vegada que demostra que el seu talent per la música no coneix fronteres i que es pot endinsar amb naturalitat en altres estils, com els boleros. Ara, en aquest espectacle elegant i d'una intensa càrrega emocional, Mayte Martín agafa de nou la seva guitar-

ra per bategar de nou com a cantautora. *Tempo rubato* és un projecte basat en temes propis amb arranjaments de Joan Albert Amargós que s'ha anat gestant a poc a poc, a cop de vivències. Envoltada de músics de reconeguda trajectòria com el guitarrista Pau Figueres, el contrabaixista Ximo Clemente i el Quartet Qvixote integrat per Dani Cubero (violí), Maria Sanz (violí), Bernat Bofarull (violoncel) i el vilafranquí Amat Santacana (violoncel), diumenge presenta aquest nou projecte de bellíssimes balades romàniques amb un so i un caràcter sense precedents per la seva barreja natural de matisos flamencs i clàssics.

Llarga trajectòria

Martín va enregistrar el seu primer disc *Muy frágil* l'any

1994, treball de flamenc tradicional alternat amb temes propis. Més tard enregistra el seu segon disc amb boleros, al costat del pianista Tete Montoliu amb el títol *Free boleros* el 1996, aquell any és guardonada amb el Premi Ciutat de Barcelona de Música. L'any 2000 edita el seu segon disc de flamenc, *Querencias*, basat en el contingut musical del primer espectacle que presentava amb la bailaora Belén Maya. El 2003 enregistra boleros clàssics i cançons seves en el quart treball de la seva discografia, *Tiempo de amar*, amb la col·laboració de la cantant cubana Omara Portuondo. El 2005 i 2006 presenta el seu espectacle d'aniversari *Mis 30 años de amor al arte*, en què interpreta temes de la seva trajectòria flamenca i també boleros i que es va estrenar el 22 de setembre

al Palau de la Música Catalana. El 2007 i amb les pianistes Kattia i Marielle Labèque presenta un nou projecte amb el títol *De fuego y de agua*, en què inclouen cançons populars espanyoles. El 2009 publica i transforma en disc el seu espectacle *Al Cantar a Manuel* amb versos del poeta malagueny Manuel Alcántara que José Luis Ortiz Nuevo li va encarregar per musicar en homenatge al poeta per la biennial de flamenc de Màlaga el 2007. El 2012 autoredita el seu nou disc de boleros *Cosas de dos*, enregistrat en directe a la sala Luz de Gas de Barcelona. El gener del 2013 estrena el seu espectacle en directe *Por los muertos del canto* a l'escenari de la Cúpula Las Arenas de Barcelona. Aquest juliol, Martín va presentar *Tempo Rubato* al Grec de Barcelona amb excel·lents crítiques.

Una de les veus més destacades del flamenc actua aquest diumenge a Vilafranca tot oferint el seu projecte més personal i vivencial acompanyada del Qvixote Quartet i

3D8
Vilafranca

▶ 14 Octubre, 2016

El mestre de la guitarra de Caldes va presentar el nou treball al Palau de la Música

Luis Robisco torna a les arrels amb el tercer disc, 'Camino'

Caldes de Montbui**Júlia Hinojo**

El guitarrista Luis Robisco, de Caldes, va presentar dissabte el seu tercer disc al Palau de la Música, on mai abans havia tocat com a solista. *Camino* és un disc llançat el 5 de setembre que reuneix 11 cançons que continuen amb l'estil fusió del músic. Tocs de pop-rock i música clàssica, però sobretot de flamenc i jazz. Després d'un primer CD molt produït que concentrava l'essència del compositor i d'un segon àlbum més experimental, Robisco torna a les arrels amb un treball en què s'escolta, a banda de la guitarra solista de Robisco, la guitarra acústica de David Sánchez, el baix del seu germà José Robisco, la percussió de Paquito Escudero, la bateria de Toni Pagès i, per primer cop, un violí de la mà de Gloria Wasmer.

L'altre gran aspecte a destacar de l'àlbum és que es va masteritzar als estudis de Londres d'Abbey Road. "L'experiència va ser increïble, ho fan molt bé i només hi ha quatre taules de masteritzar al món com la que tenen allà, el material és molt bo i es nota molt la diferència en el so", va comentar Robisco

El guitarrista Luis Robisco als estudis de La Bucbonera Records, de Caldes

sobre els estudis per on van passar músics i grups del nivell de Sting i dels Beatles. Com tots els altres CD, *Camino* es va gravar a la Bucbonera de Caldes, l'estudi de gravació del germà de l'artista, Tomás Robisco.

En directe, la música del mestre de la guitarra encara sembla més espectacular. El públic del Palau va gaudir de la virtuositat de Robisco en un concert dividit en una primera part de presentació del disc i una segona d'homenatge a Paco de Lucía.

A més, va comptar amb la col·laboració especial del prestigiós baixista Carles Benavent, l'únic músic espanyol que ha tocat amb Miles Davis.

Abans de tocar al Palau, però, Robisco ja va oferir un concert al Centre Ateneu Democràtic i Progressista de Caldes, el 22 de setembre. Va ser un concert de prèvia en què va interpretar algunes cançons del nou disc i temes dels dos anteriors àlbums. "Sempre estic component i ara tenia ganes de gravar

el tercer disc, que es diu *Camino* perquè sento que ara mateix passo per un moment en què vull ser present al camí en comptes de pensar massa en el futur. S'ha de gaudir del camí", va afirmar Robisco.

El senzill de *Camino* és "Aires de Jerez", que ja té un videoclip, gravat a la Sala Noble de Can Rius de Caldes. La cançó més emotiva, però, segons Robisco, és "Querido papá", que la va compondre fa sis anys, quan va morir el seu pare.

► 14 Octubre, 2016

Solidaridad

Siete **PIANOS** en plena calle

El Concurso María Canals y la Fundación Jesús Serra colocan siete pianos en las calles del centro de la ciudad que pudieron ser tocados por músicos profesionales y aficionados **P7** VIVACADIZ

► 14 Octubre, 2016

CULTURA El Concurso María Canals y la Fundación Jesús Serra trae a la ciudad siete pianos abiertos al público

Pianos de cola por las calles del centro histórico

INICIATIVA Profesionales y aficionados pudieron tocarlos

Con esta iniciativa se quiere fomentar el conocimiento de la música clásica.

V. C.

CÁDIZ | Las calles de Cádiz acogieron ayer jueves, siete pianos de cola en los que músicos, tanto profesionales como aficionados, pudieron interpretar las melodías que así deseen. Esta iniciativa recaló por primera vez en la capital gaditana gracias a la Fundación Jesús Serra y el Concurso Internacional de Música Ma-

ría Canals.

Desde las 11.00 horas y hasta las 20.00 horas, los pianos estuvieron disponibles en las plazas de la Catedral, Candelaria, Palillero, Mina y San Antonio, además de en el Baluarte de los Mártires y el Mercado Central. Así, cualquier músico profesional o aficionado, viandante, vecino, turista y cualquiera que lo dese-

ara, pudo disfrutar de la experiencia de tocar y escuchar uno de los instrumentos musicales que más emociones y sentimientos provoca. Todo el mundo pudo igualmente compartir sus fotografías y vídeos a través del hashtag #PianosEnCadiz.

Para cerrar la jornada, la Fundación Jesús Serra en colaboración con el Concurso

de Música María Canals organizaron un recital de piano en el Teatro La Tía Norica. Marc Heredia, ganador del Premio al mejor español clasificado del 61 Concurso Internacional de Música María Canals, fue el pianista que interpretó piezas de Rachmaninov, La maja y el ruiseñor de Granados, Tres Intermezzi op.117 de Brahms y la Obertura de

Tannhäuser de Wagner/Liszt.

Con esta iniciativa se quiere fomentar el conocimiento de la música clásica y promocionar el 63 Concurso Internacional de Música María Canals donde los mejores jóvenes pianistas de todo el mundo se darán cita en el Palau de la Música Catalana en Barcelona del 25 de marzo al 7 de abril de 2017.

DÉCOUVERTE

Catalogne, laboratoire de l'Art nouveau

90 PANORAMA
Tour d'horizon des plus
beaux édifices modernistes

96 VISITE GUIDÉE
L'hôpital Sant Pau

102 PARTIR
Des conseils pour
préparer votre séjour

104 LIRE
Art, histoire, cuisine,
balades insolites ...
la sélection d'*Historia*

Reportage photo : Manuel Cohen

DÉCOUVERTE PANORAMA

LIGNES. Deux puits de lumière éclairent et aèrent les appartements. Celui du maître des lieux, Pere Milà i Camps, un riche entrepreneur, est desservi par des escaliers monumentaux et mesure plus de 1 300 m². Il est à présent transformé en musée.

OPERA MAGNA.

Le style de cette salle de concert porte la signature de l'architecte Lluís Domènech i Montaner, figure de proue du modernisme catalan. La décoration masque les diverses innovations techniques qui ont présidé à sa construction (structure métallique, emploi de murs-rideaux...).

Palau de la Música (Barcelone)